1860. N°. 270.

Opregte Donderdagsche
HAARLEMSCHE COURANT
van 15 November.

[Bij N°. 270 *dezer Courant behoort een Vervolg.*]

WEENEN, 11 November.

Meer dan 30 voorname Hongaren hebben thans de ...rdigheid van Obergespan in de comitaten aangenomen, ...elk in meer dan een opzigt als eene gunstige gebeurte... wordt aangemerkt.

— Men verwacht in de hoogere kringen nu eerlang ...t berigt van de overgaaf van Gaëta, en alsdan eene ge...schappelijke bepaling van de fransche en engelsche ...geringen voor het erkennen van het bewind van Ko... *Victor Emmanuel* in het Rijk der Beide-Sicilien, ...met de uitdrukkelijke verklaring van Frankrijk, dat ... Staat afziet van eenige vergrooting van zijn grond...

PARIJS, 12 November.

Tot regeling van de wijze, op welke de bisschoppelijke mandamenten openlijk worden bekend gemaakt, ...t de minister *Billault* nog bepaald, dat de boekdruk... zullen zorgen, dat voortaan al de mandamenten en ...torale brieven, welke zij zullen willen in 't licht geven, ...r zegel worden geviseerd. Alleen die exemplaren, welke bestemd zijn om aan de deuren van de kerken te worden aangeplakt, zullen van dat visa zijn vrijgesteld.

— Aan het ministerie van Openbare Werken is thans ...en groot hôtel aangetrokken, gelegen in de Rue du Bac, ...n 't welk van het verafgelegene hôtel in de straat Varen...es de afdeelingen Landbouw, Paardenstoeterij en Sta...istiek zullen worden overgebragt. De localen in de straat Varennes zijn afgestaan aan den minister van Binnenland...che Zaken, die daarin zal vestigen de directie voor de angelegenheden der drukpers.

— Heden zijn de publicatien aangeplakt van het huwe...ijk van den heer *Ribesco*, een der ordonnance-officieren van ...en minister van Oorlog, met de dochter van den hertog *Ney van Elchingen*, den zoon van den maarschalk *Ney*.

— Aan het *Journal des Débats* wordt thans uit Napels bepaaldelijk gemeld, dat aanvankelijk aan den franschen admiraal last was gegeven om een aanval van de zeezijde op Gaëta te beletten, maar dat hij daarna tegenbevel heeft ontvangen, zoodat de admiraal *Persano* tegen die vesting heeft kunnen opereren. Verder wordt uit die stad geschreven, dat de hongaarsche generaal *Turr*, een der eerste officieren van *Garibaldi*, zijn ontslag heeft genomen.

De te Turin gevestigde correspondent van de *Débats* meldt, onder dagteekening van 10 November, dat in die stad het officiële berigt is ontvangen van het vertrek van *Garibaldi* naar het eiland Caprera, en dat het publiek niet weinig verbaasd is, dat men hem geene belooning heeft toegekend, overeenkomstig de door hem bewezene diensten. Men heeft in der tijd aan den minister *Farini* de ridderorde van de Annunciada verleend, en het zou uit dien hoofde natuurlijk zijn geweest, dat ook *Garibaldi* eene zoodanige onderscheiding ware te beurt gevallen. Vermits men echter vermoedde, dat *Garibaldi* die orde, welke eene der edelste van Europa is, zou weigeren, en men dezelve daaraan niet heeft willen blootstellen, heeft men dat eereblijk toegekend aan den vriend van den gewezen dictator, den markies *Pallavicino*. Aanvankelijk heeft Koning *Victor Emmanuel* er over gedacht om *Garibaldi* te verheffen tot hertog *van Catalafimi*, met eene aan dien titel verbondene dotatie. Waarschijnlijk zal men dit denkbeeld laten varen, omdat het zoo goed als zeker wordt beschouwd, dat de volksleider, die thans in zeer hooge mate verbitterd is, al dergelijke hulde-betooningen van de hand zal wijzen. Meer en meer blijkt het, dat *Garibaldi*, zelfs tegen wil en dank, de leider der oppositie zal worden. Reeds is dit merkbaar uit den toon, welken de dagbladen, die het ministerie bestrijden, aanslaan.

De markies *Sauli*, de sardinische gezant te Petersburg, is te Turin aangekomen. Volgens den berigtgever van de *Debats*, is het onwaar, dat het russische Hof dien diplomaat zijne paspoorten heeft gezonden. Na de ontvangst der laatste russische nota, had graaf *de Cavour* hem met den telegraaf last gegeven, om onverwijld zijne paspoorten aantevragen. Daarna zijn verscheidene nota's gewisseld tusschen den genoemden minister en den russischen vertegenwoordiger te Turin, graaf *von Stackelberg*.

Het sardinische gouvernement houdt zich thans ijverig bezig met de organisatie van het italiaansche leger. Een der grootste bezwaren daarbij is de krijgsmagt van *Garibaldi*, welker militaire eischen zooveel mogelijk in overeenstemming moeten worden gebragt met de verkregene regten der leden van het regelmatige leger.

Een der voornaamste te Turin uitkomende organen deelt bijzonderheden mede omtrent het ontwerp tot organisatie van het leger. Daaruit blijkt, dat de gezamenlijke italiaansche strijdkrachten zullen bestaan uit 177 regimenten van de verschillende wapenen en 54 battaillons bersaglieri of jagers. Het *Journal des Débats* maakt de aanmerking, dat, daargelaten de lijfwacht der *cent-gardes*, de corpsen genie en artillerie van de garde, de trein-eskadrons, de compagnien werklieden, enz., het fransche leger, met inbegrip van de keizerlijke garde, in 't geheel 208 regimenten en 21 battaillons jagers telt. Uit deze eenvoudige vergelijking zal men zich een begrip kunnen vormen van het cijfer der militaire magt van het nieuwe italiaansche koningrijk, ook zonder Rome en Venetie.

— Het legitimistische orgaan *la Gazette de France* drijft den spot met *Garibaldi*, die afscheid neemt van zijn *vriend* om zich aftezonderen op *zijn* eiland Caprera, 't welk hij vertrouwt dat nog niet zal zijn *ingelijfd* in een of ander naburig grondgebied. Alvorens derwaarts te vertrekken, heeft hij nog *als dictator* aan zijne agenten eene circulaire gezonden, waarin hij hen uitnoodigt om het gezag nederteleggen. Volgens dat blad, verdient het opmerking, dat *Garibaldi* in dat stuk spreekt van *zijn* gouvernement. Daaruit toch moet worden afgeleid, dat *Garibaldi* begrijpt, dat *zijn bewind* niet moet worden verward met dat van *Victor-Emmanuel*. Hij wil wel Koningen aanstellen, maar meent, dat de geschiedenis het onderscheid behoort te doen uitkomen. Volgens *la Gazette*, ziet men hieruit alweder, dat ieder zijne eigene waardigheid heeft optehouden.

Koning *Franciscus* schijnt besloten te hebben om in Gaëta tot het uiterste stand te houden. Hij heeft van het spaansche gouvernement, een generaal gevraagd, om hem die vestig te helpen verdedigen. De vraag is, welk antwoord daarop zal worden gegeven door het ministerie *O'Donnell*.

PARIJS, 13 November.

In bijzondere berigten, nopens den staat van zaken in China, wordt verzekerd, dat de vereenigde fransche en engelsche strijdkrachten den 8sten September van Tien-Tsin zouden opbreken, ten einde den togt naar Pekin te vervolgen, en die hoofdstad des noods, aantetasten. Volgens het half-officiële dagblad *la Patrie* zijn deze berigten onjuist en wordt in mededeelingen van latere dagteekening het volgende gemeld: „De onderhandelingen, welke te Tien-Tsin hebben plaats gehad, hebben geleid tot eene overeenkomst, welke de chinesche gevolmagtigden hebben geweigerd te teekenen, vermits zij, volgens hunne bewering, daartoe niet gemagtigd waren. Ten gevolge van deze acte der chinesche diplomatie, zijn de fransche en britsche ambassadeurs naar Tchung-Tchou vertrokken, welke stad tusschen Pekin en Tien Tsin is gelegen, en alwaar de vereenigde legers der bondgenooten post zullen vatten. Men meende zich overtuigd te kunnen houden, dat, bij deze ernstige demonstratie, de Keizer van China uit Pekin de vereischte magtiging zoude afvaardigen om de overeenkomst te onderteekenen, en dat de vijandelijkheden niet zouden behoeven te worden hervat."

— In Algerie zal eene geestelijke vereeniging worden gevestigd, onder den naam van de Vaders-ontginners. Zij zal zich belasten met het vruchtbaar maken van woeste gronden, en dezelve daarna, ten behoeve der kolonisatie, aan den Staat afstaan.

— Uit Turin wordt van den 10den gemeld, dat *Garibaldi* den 9den met zijn vriend, den kollonel *Deideri*, de reis naar Caprera heeft aanvaard. Zijne grootste grief tegen de sardinische Regering is de terugzetting van al zijne vrienden en togtgenooten, die, met de wapens in de hand, zoo veel hebben toegebragt tot de onderwerping van het Rijk van Napels aan het gezag van Koning *Victor Emmanuel*.

Kossuth en *Klapka* bevinden zich incognito in Turin. De hongaarsche generaal *Turr* wordt aldaar gewacht. Men vermoedt, dat de graaf *de Cavour*, in de veronderstelling, dat Italie, bij een aanval op het Venetiaansche, alleen op eigene krachten zal moeten vertrouwen, zich, op welke wijze dan ook, van geallieerden voor dien strijd wil verzekeren.

LONDEN, 12 November.

Ten aanzien van den loop der zaken in China zijn in de laatste dagen hier telegrafische berigten ontvangen, welke nog veel onzekerheid overlaten. — Volgens de laatste omstandige berigten, welke eenige dagen geleden hier aangebragt zijn en afgezonden waren weinige dagen na het vermeesteren der Taku-forten, waren de engelsche en fransche gemagtigden in onderhandeling met het chinesche gouvernement, en maakten zij toebereidselen om, onder geleide van een deel hunner krijgsmagt, van Tientsin naar Pekin te vertrekken, alwaar hun eene betamelijke ontvangst was toegezegd. — Een later ontvangen telegrafisch berigt uit Shangai van 20 September meldt, dat de onderhandelingen belemmerd werden door geschil over het bedrag der door de Chinezen te betalen schadevergoeding; dat de geallieerde troepen naar Pekin marscheerden, alwaar, naar men verzekerde, eene aanzienlijke krijgsmagt, onder bevel van *Sang-ko-lin-sin* vereenigd was; dat lord *Elgin* den 9den September de troepen gevolgd was; dat deze den 10den Yangtsun-yeh (omstreeks 10 eng. mijlen van Pekin) bereikt hadden, terwijl Tientsin door 2000 man beschermd werd; dat men moeite had om het leger van de noodige transportmiddelen te voorzien, nademaal de koelies deserteerden. — Daarentegen is, zooals de ministeriële *M. Post* heden meldt, eergisteren door middel van den telegraaf bij de Regering een officieel berigt van den generaal *Hope Grant* ontvangen, gedagteekend 26 September, waarin die bevelhebber meldt, dat hij twee regimenten naar Engeland had teruggezonden en dat nog andere zich gereed maakten om dezelve te volgen. Uit dit laatste berigt, aan welks waarheid niet getwijfeld wordt, maakt men op, dat de expeditie den 26sten September haar doel bereikt had, en gevolgelijk, dat een voldoende vrede met het chinesche gouvernement gesloten was. Welke gebeurtenissen tusschen 10 en 26 September zijn voorgevallen en tot dien gewenschten uitslag geleid hebben, is tot dusver niet bekend.

— De hier te lande aangebragte tijdingen uit Noord-America, van het laatst van October, behelzen geen belangrijk staatkundig nieuws. — Volgens berigt uit Havana van 23 October, was het gerucht, dat Spanje aldaar eene vloot uitrustte, om *Miramon*, het hoofd der zoogenaamde conservative partij in Mexico, te ondersteunen, ongegrond.

— De aankomst van het oorlogstoomschip *Hero*, aan boord waarvan de Prins *van Wales* de terugreis uit Noord-America naar Engeland heeft aangenomen, wordt sedert eenige dagen te vergeefs tegemoet gezien. Men denkt, dat dit schip, gebrek aan steenkolen hebbende gekregen, te worstelen heeft met den aanhoudenden sterken oostenwind.

— De hier te lande aangebragte berigten van de westkust van Africa, loopende tot het laatst van September jl., melden, dat de slavenhandel in die streken in den laatsten tijd, in weerwil van de waakzaamheid der britsche kruissers, sterk is toegenomen. Men berekende het getal der in de acht eerste maanden dezes jaars tusschen Kaap-St.-Paul en Lagos uitgevoerde slaven op niet minder dan 12,000. Inzonderheid had *Badahung*, de Koning van Dahomey, de hand in dezen handel. In de laatste maanden had deze Vorst niet alleen eenige duizenden menschen voor het reeds vroeger vermelde offerfeest doen slagten, maar ook veertien malen eene zoogenaamden slaven-jagt in het binnenland gehouden.

— De beurs was heden vast. De 3 pc. gecons. resc. 93½ à ⅝.

BRUSSEL, 13 November.

De verwachting, dat de Kamers op heden door den Koning zouden worden geopend, is niet verwezenlijkt geworden. De dagbladen deelen een brief mede, waarin Z. M. aan den minister *Rogier* schrijft, dat hij tot het laatste oogenblik heeft gewacht, om te melden dat hij door verkoudheid wordt belet om aan zijn voornemen gevolg te geven, en dat een zware hoest het hem zeer moeijelijk zou hebben gemaakt om zijne openings-rede voortedragen. De Koning verklaart, dat dit hem vooral leed doet na de betuigingen van trouw en vaderlandsliefde, welke hem van de zijde der bevolking zijn geworden bij gelegenheid van den 29sten verjaardag zijner troonbestijging, waaruit hij zoo gaarne aanleiding had genomen om van de Wetgeving welwillende ondersteuning voor zijne Regering te vragen, terwijl hij er prijs op had gesteld om op nieuw aan de volksvertegenwoordigers de verzekering te geven, dat hij allezins getroffen is geweest door de hem gegevene blijken van liefde en aanhankelijkheid.

De zitting is nu door den minister *Rogier* geopend, die op de tribune voorlezing gedaan heeft van den bovenvermelden brief des Konings.

'sGRAVENHAGE, 14 November.

Bij besluit van 12 Nov., heeft Z. M. herbenoemd: tot burgemeester der gemeente Renesse, Noordwelle en Serooskerke *J. Hoogenboom Bz.*; tot burgemeester der gemeente Sneek *H. C. Wouda*.

Bij besluit van 12 Nov., heeft Z. M. aan *J. Henkes*, op zijn verzoek, eervol ontslag verleend als luit-kol., commandant der dienstdoende schutterij te Leyden, onder dankbetuiging voor de door hem als zoodanig bewezen langdurige en goede diensten, en met vergunning om de uniform der schutterij en de aan zijnen rang van luitenant-kolonel verbonden onderscheidingsteekenen voortdurend te blijven dragen.

Bij besluit van 12 Nov., heeft Z. M. benoemd: tot pres.-curator van het weeshuis te Buren den heer *C. H. van Everdingen*, wonende te Buren: tot curator van gezegd weeshuis den heer *A. van Steenis*, woonende te Erichem.

— Bij besluit van 3 November heeft Z. M., beschikkende op een verzoekschrift van *A. G. Meder*, med. doct. te Nordhorn, en *P. Dijksterhuis*, hoofdonderwijzer te Grijpskerk (prov. Groningen), goedgekeurd de statuten der vereeniging, genaamd „Maatschappij ter bevordering van Nijverheid in het Westerkwartier der provincie Groningen".

Bij besluit van 7 November heeft Z. M., beschikkende op een verzoekschrift van *Meijer Lehren*, te Amsterdam, als bestuurders der „Vereeniging voor de ziekenoppassing bij Israëliten te Amsterdam", de statuten dier vereeniging goedgekeurd en haar mitsdien als regtspersoon erkend. — Het doel dezer vereeniging is: *a* de opleiding van personen van de israëlitische godsdienst van beider geslacht tot het oppassen van zieken in israëlitische huisgezinnen, of van enkele lijders van de israël. godsdienst; *b* het verschaffen van verpleging aan die zieken door middel van daartoe door het bestuur der vereeniging aantewijzen geschikte personen. Lid der vereeniging is hij die ten haren behoeve jaarlijks minstens eene som van *f* 2,50 bijdraagt.

— Bij de beraadslaging van gisteren in de Tweede-Kamer over de regterlijke inrigting, hebben de heeren *v. Goltstein* en *Thorbecke*, met betrekking tot art. 6, bedenkingen ontwikkeld tegen de onvoorwaardelijke afhankelijkheid van de ambtenaren van het openbaar ministerie van de Regering. De laatste dezer sprekers heeft gemeend, dat aan den minister, welke zou kunnen gelasten om in sommige gevallen niet te doen vervolgen, een vermomd regt van abolitie zou worden toegekend, 't welk zelfs aan de Kroon is ontzegd. — De heeren *Wintgens* en *de Brauw* hebben begrepen, dat de bedoelde ambtenaren allezins afhankelijk behoorden te zijn van het hoog gezag.

De minister van Justitie heeft het art. verdedigd, en betoogd, dat, zonder afzetbaarheid, geene afhankelijkheid kan bestaan. Z. E. heeft doen opmerken, dat als de minister eene vervolging gelast, die niet had behooren te worden ingesteld, de regter daar is om te beslissen, en dat, indien de minister, om welke reden dan ook, eene vervolging verbiedt, en daardoor belangen worden gekrenkt, deze zich derwijze zullen doen gelden, dat de bedoelde bewindsman deswegens in de Kamer ter verantwoording kan worden geroepen. Bij stemming is het art. met 47 tegen 16 stemmen aangenomen. *Tegen* hebben gestemd de heeren *v. Goltstein*, *Hugenholtz*, *Dullert*, *Jespers*, *v. Heukelom*, *v. d. Linden*, *Kingsma*, *v. d. Veen*, *Heemskerk Bz.*, *Westerhoff*, *Reinders*, *v. Hoevell*, *Thorbecke*, *Anemaet* en *Blussé*.

De heer *v. d. Linden* heeft voorgesteld om achter art. 8 (waarover de stemming is aangehouden) een nieuw art. te

doen volgen, waarbij wordt bepaald, dat de collegien de ambtenaren van het O. M. bij dezelve geplaatst, des noodig, kunnen gelasten om eene vervolging in te stellen, en dat deze verpligt zullen zijn daaraan te voldoen. Daarbij is de vraag geopperd, of kantongeregten onder collegien kunnen worden begrepen. De beraadslaging over dit voorstel is tot heden uitgesteld.

Het voorstel van den heer *v. Eck*, om ook voor den Hoogen-Raad het indienen van eene aanbevelingslijst te doen vervallen, is met 36 tegen 29 stemmen aangenomen. *Tegen* hebben gestemd de heeren *Meylink*, *Hoekwater*, *v. Franck*, *Oomen*, *de Berg*, *Lyclama*, *Cool*, *Wintgens*, *Kien*, *de Brauw*, *Mackay*, *v. Heiden*, *Hoffman*, *Dirks*, *Strens*, *Schimmelpenninck*, *Wijbenga*, *v. Lidt*, *v. Voorthuizen*, *v. Lijnden*, *Nolthenius*, *Bots*, *v. A. v. Wijck*, *Begram*, *Luyben*, *Elout*, *Delprat*, *Mijer* en de voorzitter.

Een voorstel van den heer *Wintgens*, strekkende om de afzetbaarheid en de wederbenoeming van de kantonregters op den tegenwoordigen voet te behouden, is door Z. E. den minister van Justitie bestreden, op grond, dat ook aan deze ambtenaren, even als aan de verdere regters, hunne onafhankelijkheid met onafzetbaarheid behoort te zijn verzekerd. De voorsteller heeft daarentegen geoordeeld, dat men, met deze regterlijke ambtenaren *ad vitam* te benoemen, verder zoude gaan dan bij de Grondwet is bedoeld. Het voorstel is, met 36 tegen 27 stemmen, aangenomen. *Tegen* hebben gestemd de heeren *Gevers*, *Kerstens*, *v. Heukelom*, *Dirks*, *v. d. Linden*, *Strens*, *v. Lith*, *v. Lijnden*, *Meeussen*, *v. Foreest*, *Hoekwater*, *v. Eck*, *Reinders*, *v. Franck*, *Anemaet*, *Hoynck*, *Oomen*, *de Berg*, *Zijlker*, *Wichers*, *de Poorter*, *Lijclama*, *v. Heiden*, *Hugenholtz*, *Dullert*, *Kien* en *Jespers*. — De heeren *Beens* en *Botz* hebben geen deel aan de stemming genomen.

— In het antwoord op het voorloopig verslag, nopens het *eerste* hoofdstuk der staatsbegrooting verdedigt de Regering zich tegen het verwijt, alsof zij den staat der zaken met te fraaije kleuren zou willen voorstellen en geenszins de noodige spaarzaamheid in acht nemen. Dat bij de toenemende bevolking, de staatsbehoeften eer zullen klimmen, dan dalen, komt haar zeer natuurlijk voor; maar zij houdt zich tevens overtuigd, dat de begrooting de bewijzen oplevert, dat zij zich tot het hoogst noodige wil bepalen.

Op de betuiging, dat niet al de ministers in het uitgebragte ongunstige oordeel begrepen zijn, verklaart de Regering bij herhaling, dat onder al de ministers de meest eendragtige zamenwerking en eenstemmigheid bestaat, en dat de leden, welke het noodig hebben geacht hunne meening in dat opzigt te openbaren, zich ten onregte hebben verontrust.

Ten aanzien van den voorgewenden ommekeer van de zienswijze van den minister van Financien in het financieel beheer, leest men in het antwoord, dat dit verwijt reeds bij de behandeling der spoorwegwet is geopperd, en dat, nadat die aanval herhaald en afgeslagen was geworden, de wet is aangenomen; — dat men alzoo kwalijk kan aannemen, dat de Kamer geen vertrouwen stelt in zijn financieel beheer. Betreffende de verklaring, dat in dezen geen strijd zou worden gevoerd tegen personen, wordt in het antwoord aangemerkt, dat het moeijelijk valt om aan geen dergelijken strijd te denken, wanneer een lid van het ministerie bepaald wordt aangewezen als de man, in welken men geen vertrouwen kan stellen, zonder dat men, tot regtvaardiging van deze zienswijze, eene enkele handeling kan aanwijzen, en zich integendeel in allerlei algemeenheden tegen den persoon van dien minister verliest.

De minister verdedigt zich, met cijfers, tegen het verwijt van onvolledigheid en onnaauwkeurigheid van zijne zijde, even als tegen de berekeningen, tot betoog van de verhooging welke de begrooting zoude hebben ondergaan. Z. E. verklaart, dat de verwachting eener verbetering van de opbrengst der Rijks-middelen met een millioen, en van de besparing op de uitgaven van een gelijk bedrag, op goeden grond berust, en dat men er steeds op mag rekenen, dat met den laatsten December 1861 37 millioenen beschikbaar zullen zijn.

— Op het verslag, betreffende het *derde* hoofdstuk, wordt o. a. geantwoord, dat de onderhandelingen met Belgie, wegens het aftappen van het Maaswater, zijn geschorst, in afwachting van hetgeen de enquête zal opleveren; — dat er uitzigt bestaat op de opheffing van den Stade-tol, door afkoop, en op eene belangrijke vermindering der Rijn-tollen.

— In de bijeenkomst van heden in de Tweede Kamer is men gevorderd tot art. 27 van de voordragt op de nieuwe regterlijke inrigting.

Het amendement van den heer *v. d. Linden* is, met 47 tegen 17 stemmen, verworpen. *Voor* hebben gestemd de heer *v. Goltstein*, *Zylker*, *Idserda*, *Reinders*, *v. Zuylen*, *Dullert*, *Kingma*, *Betz*, *v. d. Linden*, *Olivier*, *Thorbecke*, *v. Hoevell*. *Blussé*, *Anemaet*, *Hugenholtz*, *Jespers* en *Westerhof*.

Daarentegen is, met 54 tegen 11 stemmen, aangenomen een amendement van den heer *Elout*, inhoudende in substantie, „dat de ambtenaren van het O. M. bij de arr. regtbanken, de Hoven en den Hoogen-Raad verpligt zullen zijn om, indien deze collegien vermeenen, dat er eene vervolging ter zake van misdrijf behoort te worden ondernomen, of voortgezet, daaraan te voldoen."

Tegen hebben gestemd de heeren *Delprat*, *Kien*, *Oomen*, *de Bieberstein*, *Gevers*, *Bots*, *v. Nispen*, *v. Diggelen*, *Wintgens*, *Meylink* en de voorzitter.

Een amendement van den heer *Heemskerk Az.* om de bevoegdheid, ten einde aan regters, welke handel drijven, of eenig beroep uitoefenen, dispensatie te verleenen, te doen wegvallen, is aangenomen, weshalve de onvereenigbaarheid, bij art. 14 bepaald, regel zal blijven. Voor een amendement van den heer *Dullert*, om ook de betrekking van lid van een waterschaps- of polder-bestuur onvereenigbaar te verklaren met het lidmaatschap der regterlijke magt, hebben de stemmen gestaakt.

HAARLEM, 13 November.

Heden in den namiddag is het battaillon der dienstdoende schutterij binnen deze stad uitgerukt, en is de heer burgemeester, vergezeld door den secretaris der stad, voor het front verschenen. Nadat de officieren waren voorgeroepen, zijn de koninklijke besluiten, betreffende het eervol ontslag van den majoor *van der Hucht* en de benoeming van den majoor *Gildemeester Buse*, voorgelezen; — heeft de heer burgemeester de majoors op eene toepasselijke wijze toegesproken, en heeft de majoor *v. d. Hucht*, bij zijn antwoord, den officieren zijnen dank betuigd voor hunne ijverige medewerking. Nadat de heer *G. Buse* het bevel over het battaillon had overgenomen, heeft hij zich voor den welwillenden bijstand der officieren aanbevolen, en heeft het battaillon gedefileerd.

Heden avond zullen de onderofficieren van het battaillon door den heer majoor *Gildemeester Buse* op den Doelen worden onthaald.

HAARLEM, 14 November.

In berigten uit Batavia van den 24sten September komt voor, dat onder de vreemde troepen geene verdere ongeregeldheden hebben plaats gehad, — dat de berigten uit Bandjermasin nog niet bevredigend kunnen worden geacht; — dat de suikeroogst eene bijzonder gunstige opbrengst belooft.

Door den gouverneur-generaal van Nederl. Indie zijn de volgende beschikkingen genomen:

Civiel departement. Benoemd: Tot adsist.-res. tevens vendum. te Soerakarta. R. C. van Prebn Wiese; bij het hooggeregtshof van Ned. Indie tot 1sten deurw. C. M. van Abkoude, tot 2den deurw. P. A. Mosselman; tot lid bij de sub.-comm. van onderwijs te Magelang (res. Kadoe) jhr. mr. O. E. van Nispen; tot consulair agent van Saksen, tot vice-consul van Denemarken en consulair agent van Oldenburgh te Batavia A. Bauer.

Bevorderd: Tot hoofd-ing. bij de burg. openb. werken P. J. G. Beijerinck.

Opgedragen: De waarneming der betrekking van civ. gezaghebber van de Solor-Eilanden, aan den 1sten luit. der inf. C. B. H v. Deutekom; van resid. van Palembang aan den kol. der inf. W. E. Kroesen.

Ontslagen: Op hun verzoek, eervol, onder toekenning van pens., F. E. van der Aa; de pakhuism. J. H. van Slingerlandt; wegens vertrek, het lid bij de subcomm. van onderwijs te Magelang (resid. Kadoe), jhr. C. L. de Jonge; de adsist. res. van Baweang J. F. van der Loo.

Erkend en toegelaten: Krachtens magtiging des Konings, de heer F. W. Mathieu, als consul der vrije en Hanzee-stad Hamburg te Soerabaya.

Militair departement. Benoemd: Tot mil. comm. van Palembang, de luit.-kol. der inf. W. E. Kroesen; tot waarn. plaats. comm. te Batavia, de luit.-kol. der inf. E. C. F. Happé; tot adjud. in de 3de mil. afd. op Java, de 1ste luit. W. A. J. J. Kraal.

Overgeplaatst: Bij den staf van het garniz.-bat. van Palembang, de maj. J. J. Popelier; bij het 16de bat. inf. de maj. J. W. J. Piper; bij het 7de bat. inf. de majoor A. de Veer de Rochemont.

Ontslagen: Op zijn verzoek eervol, de apoth. 3de kl. H. A. C. Lammerts van Bueren.

Verleend: Een tweejarig verlof naar Nederland, aan den maj. der inf. J. J. G. H. Strengnaerts.

HAARLEM, 14 November.
Telegrafische depeche.

RAGUSA, 13 November. De fransche consul heeft de weduwe van vorst *Danilo* van Cettinje afgehaald. Zij begeeft zich naar Parijs, maar heeft hare dochters moeten achterlaten.

TURIN, 13 November. De generaal *Fanti* is alhier aangekomen. Te Napels is *de Blazio* benoemd tot prefect van politie; — *Persano* tot minister van Marine. Aldaar is de sardinische verkiezingswet afgekondigd, en een Raad ingesteld voor de organisatie van het zuidelijke leger. Het vertrek des Konings naar Sicilie is uitgesteld. De inlijving van de Marken en Umbrie zal feestelijk worden gevierd.

LONDEN, 14 Nov. De *Times* verzekert, dat het gerucht, alsof de heer *Hudson* als britsch gezant bij het sardinische Hof uit Turin teruggeroepen zou zijn, ongegrond is. — De *M. Post* houdt vol, dat de vrede met China geteekend is, en dat de troepen van daar zullen terugkeeren.

TURIN, 14 November. Fondsen 80-40 à 50; flaauw; geld schaarsch. *Fanti* zal spoedig weder vertrekken.

Men verneemt, dat bij de directie der vereeniging „Hulpbetoon aan nijvere armen" te Leeuwarden, voor eenigen tijd is ontvangen van Z. K. H. den Prins *van Oranje* een paar prachtige bronzen beelden en van H. K. H. Prinses *Hendrik* der Nederlanden een sierlijk bewerkt canapékussen, beide bestemd voor de in December aanstaande te houden verloting. Mogten deze vorstelijke bewijzen van belangstelling vele andere menschenvrienden opwekken en aansporen om eveneens het weldadige doel der vereeniging te helpen bevorderen. (*Leeuw. Cour.*)

— in de vergadering van H. Ingelanden van den Haarlemmermeer-polder van 26 September is kennis genomen van een besluit van den gemeente-raad van Haarlem, wegens het leggen van eene brug en weg ter verbetering der onderlinge gemeenschap, en is besloten om het besluit van Aug. ll. in zoo ver te wijzigen, dat de gemeente Haarlem zich zal verbinden om de brug, ten genoegen van het bestuur van den polder te onderhouden, zoolang die gemeente dezelve brug wil behouden.

Een verzoek van den opzigter aan den Leeghwater *J. G. Strack*, welke, als aangesteld bij de spoorweg-dienst, die van den polder verlaat, om nog eenige toelage, is afgewezen. Aan den machinist *J. A. Noordendorp*, welke met 10 November van dit jaar eervol is ontslagen, is tot ultimo December eene toelage verleend van 2/3 van zijn tractement.

Op voorstel van D. en H. is besloten: 1° tot het maken en bezanden van een voetpad langs den IJweg, van den Sparenwouder-dwarsweg tot het begrinde gedeelte achter Halfweg, ter lengte van 2000 ellen; — 2° tot het bezanden van den Westelijken-hoofdweg, langs de dorps-gronden aan het Kruispunt, en langs kavel J. N. 29, ter lengte van 600 ellen; — 3°. tot het bezanden van den Westelijken-hoofdweg, langs de dorps-gronden aan den Vennipper-weg, en langs een gedeelte der kavels O. N. 29 en Q. N. 17, ter lengte van 500 ellen.

Het voorstel van D. en H. wegens de financiele regeling der buitengewone werken aan de stoomwerktuigen is eenstemmig goedgekeurd.

De polder-rekening van 1859 is bij het bestuur van Rijnland goedgekeurd, als mede het besluit tot verkoop van een deel polder-kade aan de gemeente Haarlem, — bij Ged. Staten.

De vergadering heeft magtiging verleend om, zoolang de begrooting voor 1861 niet is vastgesteld, de noodige uitgaven te doen op den voet der begrooting van 1860, ten einde stoornis in de dienst te verhoeden.

D. en H. zijn gemagtigd om nog voor den winter te doen wegnemen eene ondiepte in de Kruisvaart voor den Sparentogt.

De kosten van de ~~afdamming~~ aan de Lijnden, van *f* 525, zullen worden aangewezen op de onvoorziene uitgaven voor de loopende dienst.

Op voorstel van den heer *Imans*, is het beginsel aangenomen van den openbaren verkoop van de daarvoor vatbare polderkaden.

— De Staten van Zuid-Holland hebben heden, met eenparigheid van stemmen, aangenomen een adres aan de Tweede-Kamer, in 't welk zeer ernstig wordt aangedrongen op de goedkeuring van de voordragt der Regering voor de verbetering van den waterweg van Rotterdam naar zee.

SCHEEPSTIJDINGEN.

AMSTERDAM, 14 November. Den 13den dezer in **Texel** BINNENGEKOMEN: de stoomb. *Alert*, Hull; *Adieu*, Svendsen, Drammen.

UITGEZEILD: *Clio*, Wijnmalen, Batavia; *Maroïm*, Kuyper, Alexandria E.; *Geertruida Jacoba*, Bontekoe, Porto; *Memnon*, Taylor, Newcastle; *Captain*, Lamb, Sunderland; *Christiane*, Jensen, *Andrea*, Hesselberg en *Penelope*, Eliassen, alle 3 naar Fredrikstad; *Mindet*, Schwartz, *Wingolf*, Gude, *Elisabeth Catharina*, Heegaard en *Alina*, Basberg, alle 4 naar Drammen; *Amsterdam Packet*, Thus, Osterrisoer; *Haabet*, Christensen, Holmstrand. Wind z. z. o. - z. o.

Den 13den dezer in **Helvoet** BINNENGEKOMEN: de stoomb. *Louisa*, Grangemouth; *Hillegien Vos*, Lever en *Iduna*, Möller, beide van Riga.

UITGEZEILD: de ned. oorl. schooner CORNELIS DIRKS, luit. Koopman, West-Indien; *Cassandria*, Don, Boston A.; *Edith*, Drew, Liverpool; *Cornelia Hendrika*, van der Meulen, Ne[...]

Den 15den Sept. te Batavia binnengekomen: *Theodora M*[...] Boelhouwer, Amsterdam; 16 dito *Argo*, van Teutem, Rot[...] 17 dito *Pauline Constance Eleonora*, Pybus, Newcastle; [...]zeild: 15 dito *Hollandia*, Wap en 16 dito *Loevestein*, Vonk[...] naar Rotterdam; 19 dito *Holland*, Aufmorth en 20 dito *B*[...] *Hardenbroek*, Henny, beide naar Amsterdam; *Alblasserwa*[...] Lindern, Rotterdam; 21 dito *Hercules*, Siedenburg, Ams[...]

Den 11den Sept. in Straat Sunda aangekomen: *Antonia Ge*[...] de Boer, Cardiff; *Marinus Willem*, van Duin, Hartlepool [...] naar Hongkong.

Den 24sten Sept. te Singapore binnengekomen: *Dionysia C*[...] Berkelbach v. d. Sprenckel en *Almonde*, Surie, beide van N[...] 29 dito *Cornelia*, Witt, Cardiff; *Beatrix*, van Wijk, Sund[...]

BATAVIA, 24 September. Het schip *Biesbosch*, kapt. [...] van Passaroeang naar Nederland, is alhier lek binnengel[...] moet lossen. — Aangaande het schip *Derkina Titia*, kapt. [...] van Macao herwaarts, gisteren gemeld, verneemt men nad[...] het 17 dezer op het rif van Arends-Eiland totaal was veron[...] de opvarenden waren gered en gisteren te Soerabaija aange[...]

BEURS VAN AMSTERDAM.
Prijzen der Effecten.
14 *November* 1860. 4½ *ure.*

	van	*tot*	*gebl.*
NEDERLAND.			
W. Schuld 2½ p	62¾	15/16	62 13/16
" 3 "	75½	—	—
" 4 "	97½	5/8	97½
O. I. Leen. 4 "	—	—	—
Amort. Sd. 3½ "	92 7/8	—	—
Hand. op reoc.	129½	5/8	—
" a cont. 4½ "	—	—	—
" Leen. 4 p	—	—	—
Holl.-Spw...	—	—	—
Leening 4½ p	—	—	—
Rijn-Spw. 4½ "	—	—	—
BELGIE.			
Ct. Bel. B. 2½ p	—	—	—
" Rots. 2½ "	53	—	—
FRANKRIJK.			
Certif.... 3 p	—	—	—
SPANJE.			
Oblig.....1½ p	40 1/8	3/16	40 3/16
" ....3 "	48 3/16	¼	—
" Bin. 3 "	47 5/8	¾	47 5/8
Am.-Schuld...	23 13/16	24	24
Bew. Coup....	—	—	—
PORTUGAL.			
Oblig..... 3 p	44 13/16	7/8	44 7/8
" 1856. 3 "	43 5/16	3/8	43 3/8
RUSLAND.			
Hope & C°. 5 p	101¾	7/8	101¾
" 5 "	101½	—	—
Certif. Obl. 5 "	86	¼	—
" " 4 "	77 5/16	3/8	
" o. 2 3 4 l. 4 "	77 5/16	7/16	—
" " 5 leen. 4 "	—	—	—
" 5 Ser. 5 "	87 7/8	—	—
" 6 " 5 "	96 5/16	—	—
" Hamb. 5 "	—		—
" Lond. 5 "	—	—	—
" " 4½ "	90 7/8	—	—
" " 3 "	61¼	5/16	—
Insch. 6 "	—	—	—
Cert. 6 "	57 7/16	—	—
Spw. Act. 5 "	208¼	209¼	208¼
" velgef. 5 "	—	—	—
Hijpoth... 4½ "	—	—	—
POLEN.			
Aand. 1835. *f*	165	—	—
Oblig.....4 p	78 3/8	—	—

	van	*tot*	
PRUISSEN.			
Oblig. 59. 5 p	103 5/8	—	
Aand. 54. 3½ "	208½	—	
OOSTENRIJK.			
Obl. Met. 5 "	46 3/8	½	[illegible]
" " 2½ "	24 7/8	15/16	
" r. Amst. 5 "	67½	—	
" Nat. 54. 5 "	53 7/16	5/8	[illegible]
Wener Bank *f*	—	—	
" .. "	278	—	
" 4 p	203	½	
Fr. Sp. *Hop.* 3 *f*	—	—	
NAPELS.			
Cert. L. B. 5 p	—	—	
DENEMARKEN.			
Obl. Lond. 5 p	—	—	
" 3 "	—	—	
BRAZILIE.			
Geldl. 52. 4½ p	85	—	
" 58. 4½ "	—	—	
SARDINIE.			
.......5 p	—	—	
PERU.			
Geldl. 54. 4½ p	—	—	
" Fransche.	—	—	
ECUADOR.			
Obl. 55. 1 p	—	—	
VENEZUELA.			
Oblig. ... 3 p	—	—	
" ... 1½ "	10¾	—	
GRENADA.			
Oblig.....4 "	13 5/16	5/16	13[...]
" Uitg. ..	5 11/16	¾	—
MEXICO.			
Oblig.....3 p	20 3/16	—	—
N.-AMERICA.			
Philad. Lt. B.	—	—	—
" *Rots.* 6 "	—	—	—
Ill. Spw. Aand.	—	—	—
" Obl. C. B. 7 p	91	¼	91[...]
Galv. Spw. 8 "	—	—	—
Louisiana 5 "	—	—	—
GRIEKENLAND.			
Obl. 1825 5 p	5¾	13/16	—

Amsterdam Thesaurie 5 pc. 102¾. Portugal uitg. 34¼. [...] 4½ pc. Russen 1860 89 5/8, ¾ à 11/16. Oostenr. obl. bij *Go*[...] C°. 4 pc. 45. Weener Loten 1860 *f* 389. Brazilie Geldl. 1[...] van £ 100 5 pc. 95¾; dito 1860 84 5/8, ¾ à 5/8. Noord-Ame[...] Phil. bij *Hope & C°.* Lt. A. *f* 99. Stellen Galv. 47½. — Be[...]ning 3. Prolongatie 3. Disconto 3.

Aldus opgemaakt door het Bestuur der *Effecten-Societeit.*

IJ. DE KOCK, *President.* BOON HARTSINCK, 1° *Secretaris.*

Binnenl. fondsen 2½ pc. in minder willige stemming; oost[...]rijksche insgelijks tot lagere prijzen te bekomen; overige onverande[rd].

WEENEN, 14 November. De 5 pc. Met. 66.50.

LONDEN, 14 November. De 3 pc. gecons. resc. 93.

PARIJS, 14 November. De 3 pc. 69 fr. 90.

MARKTBERIGTEN.

AMSTERDAM, 14 November. *Tarwe* onveranderd; 129 ℔ [...] Pools. *f* 423 à *f* 424; 125 ℔ dito *f* 405; 134, 135 ℔ Rost. *f* 45[...] *f* 460; 127 ℔ Brunsw. *f* 375 à *f* 377. — *Rogge* tot ruim v[...] prijzen met goeden handel; 121 ℔ n. Arch. *f* 207; 117, 11[...] n. Petersb. *f* 197 à *f* 199; 120 ℔ dito *f* 203; 125 ℔ Pruis. *f* 2[...] op levering iets flaauwer, in Maart *f* 196, *f* 195 à *f* 194; Ap[...] *f* 195; Mei *f* 196, *f* 195 à *f* 194. — *Koolzaad* flaauw, op 9 v[...] in Nov. *f* 435. — *Lijnzaad* een doen; 105 ℔ Riga *f* 290, *f* 107[...] *f* 330; 105 ℔ Egyptisch *f* 350.

AMSTERDAM, 14 November. *Raapolie* in een doen; ord. co[nd.] *f* 43¼; vliegend *f* 42; p° Dec. *f* 42 à *f* 41¾; p° Mei 1861 *f* 43[...] à *f* 43. *Lijnolie* ord. cond. *f* 31½; vliegend *f* 30¼; p° De[c.] *f* 30¼; p° Maart en April *f* 31¼ à *f* 31½; p° Mei *f* 32. *Henn[ep]olie* ord. cond. *f* 40¼.

*** Sedert de laatste opgave is nog voor de onderwijzers-weduwe met zeven kinderen met dankbaarheid ontvangen:

Bij ds. *van Campen* te Andijk, van H. H. te Amsterdam *f* 10[...] van N. te Schipluiden *f* 4,95; van ds. *Schilt* te Burgt *f* 10; bij d[s.] *Du Saar* te Medemblik *f* 12,50; van de wed. *Berghege* te Twi[...] *f* 2,50 en bij H. Ed. van N. N. *f* 2,50; bij ds. *Antink* te Hoogkarspel van N. te B. *f* 1,23⁵; bij den hoogleeraar *Doedes* te Utrech[t] twee coup., te zamen *f* 5,69; bij ds. *Dorper* te Alkmaar *f* 10; bij ds. *Klippink* te Haarlem, van N. N. een coup. *f* 2,97; bij ds. *Hepkens*: „voor de ongelukkige wed. met 7 kinderen *f* 5" door B.

*** Voor het arme en zwaar beproefde gezin, waarvoor ondersteuning gevraagd is in de Haarl. Courant van 8 Nov. is ingekomen:

Bij ds. *Cohen Stuart*, uit Doesburgh, onder de lett. A. B. C. een coup. à *f* 2,97; van N. N. (Utrecht) *f* 5; uit Utrecht (lett. B. B.) een bankb. à *f* 25; uit Haarlem van H. S., met den tekst spreuk XIV: 26 *f* 10; uit Amsterdam van H. P. twee coupons à *f* 17,50, zamen *f* 35; van J. P. of J. G. een coup. à *f* 2,47⁵; van N. N. (postm. Twello) een coup. à *f* 7,45⁵; van N. N. (gecollecteerd in de Rem. kerk) *f* 5; door den heer *Verhoeff* te Alkmaar van mej. V. te P. *f* 10; van J. M. uit Utrecht 2 coup. à *f* 1,48⁵, zamen *f* 2,97; uit Zwolle een coup. *f* 17,50 en een *f* 4,95, zamen *f* 22,45; uit Haarlem een coup. *f* 3,96. Gezamenlijk *f* 132,28.

Bij ds. *Nolst Trenité* 1 coup. à *f* 1,98 en een à *f* 1,23⁵, zamen *f* 3,21⁵; eene gift *f* 5, en 2 coup. elk *f* 3,96. Gezamenlijk *f* 16,13⁵.

Bij hetgeen zich wachten laat, dat nog voor het huisgezin langs anderen weg zal kunnen worden gedaan, achten de ondergeteekenden de ingekomen giften voor dezen oogenblik *voldoende*, en terwijl zij hun dank brengen aan de onbekende gevers, wenschen zij liever andere liefdegaven te zien aangewend voor nog meer dringenden nood.

Utrecht, 12 *Nov.* 1860. M. COHEN STUART. J. D. NOLST TRENITE.

*** Ten Kantore van JEAN JAQUES PONCELET & ZOON, te Amsterdam, zal op **Woensdag** 14 November 1860 en vervolgens dagelijks des voormiddags van 10 tot 12 ure, gevaceerd worden ter betaling van **Twee Jaren Renten**, van de Negotiatie op de Plantagie *Berlijn*, te Suriname gevestigd.

. *Teylers Godgeleerd Genootschap* heeft in zijne vergadering van 9 Nov. jl. uitspraak gedaan over eene prijsverhandeling in de Nederlandsche taal, ingezonden als antwoord op de vraag „naar de taak van het Christendom, ten aanzien van de maatschappij en het maatschappelijke leven," en geteekend met de spreuk:

ὁμοία ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν ζύμῃ.

Dit stuk is algemeen de bekrooning onwaardig gekeurd, omdat de Schrijver daarin wel de gevoelens aangaande dit onderwerp refereert, maar kwalijk gezegd kan worden, het stuk zelve behandeld te hebben.

Het naambriefje is dientengevolge ongeopend in de vergadering verbrand, terwijl de vraag in het volgende Programma van het Genootschap op nieuw zal uitgeschreven worden.

. De Burgemeester van Boskoop, betuigt door deze als aan de Ingezetenen dier Gemeente zijnen innigen dank voor de vele opentlijke blijken van hulde en hartelijke belangstelling, hem bewezen bij gelegenheid het hem vergund om 25 jaren, de genoemde betrekking waar te nemen, alsmede voor de kostbare en sierlijke Geschenken, zoowel door de Ingezetenen in het algemeen bijeengebragt, als door corporatiën aangeboden.

Zoo lang hij leeft, zal hij dien dag nimmer vergeten!

Boskoop, den 12den November 1860.

De Burgemeester voornoemd,
THOLEN.

Al de genen welke tot heden nog niet betaald hebben hun verschuldigde aan den Boedel en Natenschap van den Heer SMITS, in leven Mr. Smid, gewoond hebbende te Haarlem en aldaar den 13den Maart 1860 overleden, worden verzocht daarvan vóór den 20sten November 1860, betaling te doen ten Kantore van den Makelaar W. J. ...SENHORST, te Haarlem.

Na verloop van den gestelden termijn zal bij die niet betaald hebben, per Quitantie worden beschikt.

. Een ieder welke iets te vorderen heeft van, of verschuldigd is aan nu wijlen den Heer JAN PRONK JACOBSZOON, gewoond hebbende en onlangs te Landsmeer overleden, wordt verzocht daarvan opgave of betaling te doen, ten Kantore van den Notaris **MERENS**, te Monnickendam, vóór of op 25 November aanstaande.

. Aan de openbare Lagere School te Overschie, wordt gevraagd tegen den 1sten Januarij 1861, een **HULP-ONDERWIJZER**, op eene Jaarwedde van *f* 350. Sollicitanten worden verzocht, zich met overlegging van de noodige bewijsstukken, aantemelden bij den Burgemeester van Overschie, vóór den 30sten November 1860.

. Er biedt zich aan een **GOUVERNEUR** of **HUIS-ONDERWIJZER**, H. G., Onderwijs gevende in de vakken van Lager- en Middelbaar Onderwijs. Hij is bij onderscheidene Familiën werkzaam geweest, en van goede aanbeveling voorzien. Adres *franco* Lett. K., bij de Boekhandelaren GEBROEDERS HENDRIKSEN, te Rotterdam.

. Een **HULP-ONDERWIJZER**, P. G., niet onervaren in de Fransche en Duitsche Taal, verlangt tegen 1° Januarij a. s. of eerder, eene **Betrekking**. *Franco* Brieven onder Lett. A, bij den Boekh W. C. MELLINK, te Zutphen.

. Tegen 1 Januarij 1861, wordt aan de openbare School te Kralingen, in de onmiddelijke nabijheid van Rotterdam gevraagd, een **HULP-ONDERWIJZER**, op een Tractement van *f* 300 à *f* 350, naar bekwaamheid. Adres in *persoon* of *franco* Brieven, bij den Burgemeester der Gemeente.

. Tegen 1° Januarij 1861, worden voor de openbare Scholen van Lager Onderwijs te Arnhem, verlangd 1° een **HULP-ONDERWIJZER**, op een Tractement van *f* 400. 2° een **HULP-ONDERWIJZER**, op een Tractement van *f* 325. Brieven met bewijsstukken franco intezenden ter Gemeente-Secretarie.

. Een **SECONDANT**, P. G., oud 25 jaren, geëxamineerd in het Fransch, bedreven in het Engelsch en Hoogduitsch, zoekt tegen Januarij eene Betrekking. Brieven *franco*, onder Lett. W. P., bij den Boekhandelaar, J. C. LOMAN Jr., Kalverstraat, Amsterdam.

. Men vraagt zoo spoedig mogelijk of anders tegen 1°. Februarij a. s., aan eene Kostschool bij Amsterdam, een **SECONDANT**, geëxamineerd in de Wiskunde, Art. 1, bekend met de vakken van het Lager Onderwijs. Kennis der moderne Talen is aanbeveling. Adres onder Letter O, aan den Boekhandelaar A. HOOGENBOOM, Reestraat Amsterdam.

. Aan een Instituut, met een 30tal Dagscholieren, zonder Kostleerlingen, verlangt men een' **SECONDANT**, P. G. Kennis van de beginselen der Fr. Taal strekt tot aanbeveling. Met Kost, Inwoning en zeer veel tijd tot oefening, geniet men een Salaris van *f* 100 Gl. Brieven *franco*, onder Lett. Z. aan den Boekverkooper R. VOGELENSANK, te Gouda.

SECONDANT.

Men vraagt eenen bekwamen **SECONDANT**, van goede getuigschriften voorzien. Lett. Y., Brieven *franco*, aan den Boekhandelaar A. A. RENSINK, te Leyden.

Te Rotterdam

ligt in Lading

voor Passagiers en Goederen,

NAAR

BATAVIA
en SOERABAYA,

te vertrekken in het begin van December, het Snelzeilend Gekoperd Nederlandsch **BARKSCHIP** ***KRIMPENERWAARD***, Kapt. F. W. van HEIJNINGEN, hebbende uitmuntende inrigtingen voor Passagiers en voerende een geëxamineerden Scheepsdocter.

Adres bij de Reeders SLINGELAND & LEHR en bij de Cargadoors D. BURGER & ZOON.

APOTHEEK.

Men vraagt tegen 1° Januarij 1861, een **JONG MENSCH**, van zedelijk gedrag, P. G., aan wiens ervaring en bekwaamheid de receptuur mag worden toevertrouwd. Te adresseren met *franco* Brieven, onder Letter H., bij den Boekhandelaar J. P. REVERS, te Dordrecht.

APOTHEEK.

Men vraagt zoo spoedig mogelijk in een der Steden van Overijssel: Een **APOTHEKERS-BEDIENDE**, het Recepteren kundig. Adres *franco*, onder Letters A. B., bij den Boekhandelaar A. van BEVERWIJK, te Kampen.

---

f 600 Salaris.

Het Hoofd-Bestuur der Hollandsche Maatschappij van Landbouw, vraagt eenen **KLERK** voor die Maatschappij, te beginnen op bovengesteld Salaris 's jaars. Personen, eene goede hand schrijvende, ervaren in de Nederduitsche Taal, liefst ook bekend met Levende Talen, genegen om in die betrekking werkzaam te zijn, kunnen zich adresseren schriftelijk en *vrachtvrij* te Rotterdam, bij den Secretaris dier Maatschappij D. R. GEVERS DEYNOOT.

. Voor een Man van middelbaren leeftijd, Roomsch Katholijk en Ongehuwd, die gedurende zes jaren, als Soldaat, Oppasser was bij een' Officier en daarna vijf jaren aan Boord van Z. M. Schepen als Hofmeester diende, wordt eene **BETREKKING** gevraagd. Hij is aantebevelen, als Huisknecht bij eene Familie of in een Logement, als Opzigter in een Magazijn of Fabriek, en kan, ten opzigte van zedelijkheid, eerlijkheid, zindelijkheid, orde en vlijt, de meest voldoende getuigschriften bekomen. Nadere informatien zijn te verkrijgen met *franco* Brieven, bij de Boekhandelaren MANSSEN en BLOM, te Utrecht, onder Letter S.

. Iemand van middelbaren leeftijd, zonder eigen toedoen, buiten betrekking geraakt, zoekt weder eene conditie als vast **KOETSIER** of **NOODHULP**, hij is ervaren in het berijden van Rijpaarden en voorzien van gunstige getuigschriften. Adres *franco*, Letter L., bij den Boekverkooper J. M. van 't HAAFF, te 's Hage.

. Wordt gevraagd, om zoo spoedig mogelijk in dienst te treden, een ongehuwd **KORENMOLENAARSKNECHT**, zijn werk grondig verstaande en van goed zedelijk gedrag. Adres, liefst in *Persoon*, bij C. van DRIMMELEN, *Korenmolenaar* te Hedel, bij Zalt-Bommel.

LET WEL!

Er wordt gevraagd voor een soliede en winstgevende Zaak, een **COMPAGNON**, liefst ongehuwd, die in staat is een kapitaal bij te brengen van ongeveer *f* 10,000, welke later de Zaak geheel kan overnemen.

Iemand hiertoe genegen, adresseren zich met *franco* Brieven, aan den Boekhandelaar J. van BENTUM & ZOON, te Gouda, onder de Letters V. B.

. Door het verplaatsen met 1°. Mei aanstaande, van het *jonge Jufvrouwen Kostschool* van Veenendaal naar elders, is aldaar gelegenheid tot oprigting van een dergelijk **INSTITUUT**. Informatien bij het Plaatselijk Bestuur. Brieven *franco*.

. Eene **GOUVERNANTE**, P. G., en middelbaren leeftijd, zag zich gaarne weder geplaatst bij moederlooze Kinderen, ten einde hen zoowel wetenschappelijk als zedelijk te helpen ontwikkelen. Zij is geëxamineerd, en heeft vele jaren als zoodanig, in een goede Famille werkzaam geweest. Brieven *franco*, onder Letters G. G., bij de Boekhandelaren Van den HEUVELL & van SANTEN, te Leiden.

. Eene **JUFVROUW**, P. G., 19 jaren oud, geëxamineerd als Hulp-Onderwijzeres, ook in de Fransche en Eng. Talen, alsmede voor Vrouwelijke Handwerken, die 6 jaren op eene der beste Kostscholen hare opleiding heeft genoten, wenscht op eene goede Inrigting of wel als *Gouvernante* bij eene aanzienlijke Familie geplaatst te worden. Adres onder Letter H., bij H. T. HENDRIKSEN, Boekhandel, Hoogstraat te Rotterdam.

. Eene Geldersche **JUFVROUW**, van fatsoenlijke Familie, P. G., oud 25 jaren, zag zich gaarne geplaatst te Amsterdam, Utrecht, of in eene andere Stad, ter assistentie in een Huisgezin, met of zonder Kinderen. Ook is zij wel genegen om aan een of twee Kinderen onderrigt te geven in Dames-Handwerken. Van het eene zoowel als van het andere, als ook van haar gedrag, kan zij de gunstigste getuigenissen overleggen. Reflecterenden, gelieven zich met *franco* Brieven, onder Letters C. H., te adresseren aan den Boek- en Papierhandelaar E. E. TJABRING, te Utrecht.

. Te Utrecht, wordt tegen 1° Februarij e. k., verlangd eene knappe **TWEEDE MEID**, P. G., handig met de Wasch, bekwaam in het Strijken en vooral van goede getuigschriften voorzien. Brieven *franco*, onder Lt. B., bij de Boekhandelaren J. G. van TERVEEN en ZOON, te Utrecht.

. Men vraagt in de nabijheid van Utrecht, met 1° Februarij e. k., eene zeer bekwame **KEUKENMEID**, die tevens eenig Huiswerk kan verrigten, van de P. G. Adres met *franco* Brieven, onder Lett. E. bij den Boekhandelaar B. DEKEMA, te Utrecht.

. Er biedt zich aan: Eene gezonde **MIN**, gehuwd, oud 23 jaren, circa twee maanden Kraams. Brieven *franco*, onder Lett. B., aan het Hulp-Kantoor te Amerongen.

. *Une Demoiselle, de la Rel. Prot., examinée pour l'Enseignement Primaire, désire trouver une place de* ***GOUVERNANTE***, *auprès de jeunes demoiselles; de préférence à Amsterdam. On est prié de s'adresser au Libraire L. F. J. HASSELS, Blaauwburgwal, à Amsterdam. Lettres marquées C.*

. De ondergeteekende zijne **TABAKS-AFFAIRE**, aan den Heer H. H. van RHEE, overgedaan hebbende, onder voorbehoud ook voor zich den Handel in Sigaren in het Groot te blijven voortzetten, betuigt bij deze zijnen dank voor het vertrouwen in zijne zaak genoten, en neemt de vrijheid zijnen opvolger daarin aantebevelen, terwijl hij zich in voornoemden Sigaren-Handel blijft recommanderen, zullende steeds trachten door het leveren van bijzonder goede soorten, het vroeger in hem gestelde vertrouwe waardig te blijven.

Haarlem. E. A. KRUSEMAN,
13 *November* 1860. Hooimarkt, N°. 128*a*.

. *Dijkgraaf en Gecommitteerde-Waarschappen van* DREGTERLAND, zullen op Donderdag den 20sten December 1860, des middags ten 12 ure, in *den Doelen*, te Hoorn, publiek presenteren te **Besteden**:

Het onderhond der **GRIND-** en **PUINWEGEN**, in Dregterland, met de Leverantie van de daartoe benoodigde 2196 Kubiek Ellen **GRIND** en 132 Kubiek Ellen fijn geslagen **HARDE PUIN**.

De Bestekken en Voorwaarden, zullen 8 dagen voor de Besteding ter lezing liggen, te Hoorn, in het Logement *de Doelen* voornoemd, en te Enkhuizen, in *het Algemeene Veerhuis*, bij de Wed. *H. Top*.

---

1 November 1860.

3e BETALINGS-KWARTAAL WAARBORG GENOOTSCHAP VOOR WEDUWEN.

Directeuren: Te WINKEL en DOIJER.

Het is *geen verzekering* Maatschappij, zegt de *Directie*. Het is *reddeloos verloren*, *herstelling is onmogelijk*, zegt eene commissie uit de Leden.

Deze openlijke en ronde verklaringen van hen, die den waren staat van het Genootschap van zeer nabij kennen, strekke alle tot *ernstige* waarschuwing, die korter of langer tijd hun geld daarin ten offer bragten, om het niet op nieuw te..... wagen en weg te werpen, tot eene krachtige aansporing, om zich ten spoedigste te *verzekeren*, in andere meer soliede Maatschappijen, b. v. in het Leidsche Weduw- en Pensioen-fonds, — dan langer te blijven in eene zaak die toch *reddeloos verloren is*.

Een die bij brandgevaar niet stil blijft zitten.

LIJDERS,

die aan de zoo hoogst onaangename kwaal lijdende zijn, bestaande in het ongevoelig afloopen van het Water, of daarmede gepaard gaande uitvloeijing, kunnen hiervan geheel genezen worden. Nadere inlichting met *franco* **Brieven** Letts. P. P., bij den Heer A. KNOOP, Klein Heiligland te Haarlem.

PUIKE ZUIVERE
BRANDERSGIST.

TOT BILLIJKE PRIJS te verkrijgen bij

W. Th. BRUINEMAN,

te WEESP.

AMSTERDAM — KAAP DE GOEDE HOOP.

Naar de KAAPSTAD,
PORT - ELISABETH en
PORT - NATAL,

ligt te Amsterdam in lading, om vermoedelijk bij open water in den loop der maand Februarij te vertrekken: Het snelzeilend gekoperd, en reeds in deze vaart zoo gunstig bekende

BARKSCHIP
PROVINCIE DRENTHE,

gevoerd bij Kapitein H. BECKERING, zijnde weder in alles behoorlijk ingerigt voor den overvoer van Passagiers, zoowel der eerste, tweede en derde klasse; terwijl een bekwaam Geneesheer de reis mede zal maken.

Adres bij den Heer Reeder F. U. H. REIGER, bij den Heer M. C. LAPIDOTH, Agent der Landbouw-Emigratie-Maatschappij, of bij de Kargadoors HOYMAN en SCHUURMAN, allen te Amsterdam woonachtig.

VOOR PASSAGIERS EN GOEDEREN
NAAR BATAVIA EN SOERABAYA,

om tegen ultimo November van Amsterdam geëxpedieerd te worden:

Het snelzeilend en voor Passagiers uitmuntend ingerigt Nederlandsch **FREGAT-SCHIP** ***FRIESLAND***, Kapt. M. C. E. MISPELBLOM BEIJER, varende een geëxamineerden Scheepsdoctor. — Adres bij de Cargadoors CANNE & BALWÉ, of de Wed. JAN van WESEL & ZOON, te Amsterdam.

ATTENTIE.

Men vraagt tegen 1 Mei 1861, in een Stadje, of aangenaam gelegen Dorp, in Gelderland of Utrecht, voor 2 Dames, een droog **HUIS**, met minstens 4 Kamers, Keuken en Tuin, tegen de Huur van *f* 170.— of daaromtrent; of 3 **KAMERS**, bij eene fatsoenlijke Prot. Familie, met gebruik van Tuin en de Middagtafel. Verzoeke breedvoerige opgave onder de Letters A. A., bij den Boekhandelaar H. A. KRAMERS, te Rotterdam.

TE HUUR:

Het **ZOMER- en WINTERVERBLIJF** ***NA-RUST***, aan den Loosduinschen Straatweg bij 's Gravenhage. *Vrachtvrij* te bevragen op *Rust-Hoek* daarneven.

TE KOOP:

FOKBIGGEN, van groot Engelsch (Colshire) ras, bekroond met den eersten Prijs op de Tentoonstelling te Gouda. Te bevragen *vrachtvrij* op *Rust-hoek*, bij 's Gravenhage.

TE KOOP:

FOKBIGGEN van groot Engelsch Yorkhirch Ras, en een ¾ bloed Durham **STIER**. *Franco* te bevragen bij den Rentmeester op *Rusthof*, bij Station Vogelenzang, boven Haarlem.

*** Men vraagt TE KOOP, een gebruikte Mahonyhouten **BUREAU CYLINDRE**, voor Kantoorgebruik. Adres, met *franco* Brieven, onder Letter V., bij den Boekverkooper R. VOGELENSANK, te Gouda.

*** G. W. WESSELING, zal op Maandag den 19den November 1860, des namiddags ten half drie ure, te Amsterdam, in *de Witte Zwaan*, op den Nieuwendijk, presenteren te Verkoopen: Eene extra mooije nieuw aangevoerde partij Greenen en Vuren **Dramsche**, **Frederikstadsche**, Bijhavensche **Windau**, **Riga**, **Cronstadsche Narva** en **Danziger** Balken, **Noordsche** Spieren, **Riga Wagenschotten**, **Wijburger**, **Zweedsche**, **Riga** en Noordsche Deelen en Platen, Narva Sparren, Battings, Juffers, Ellens, Colters, Eikenhout en andere **HOUTWAREN.** Liggende in den Binnenkant en op den Wal.

Publieke Verkooping,

op Dingsdag den 20sten November 1860, des voormiddags ten 10 ure, aan de Houtkooperij van den Heer P. J. VREEBURG, in de Noordbuurt te *Soeterwoude*, van eene aanzienlijke partij Eiken en andere **RIBBEN** en **PLANKEN** van verschillende zwaarte en lengte, Eiken en andere **BERGROEDE**, Iepen en andere **PLATEN**, **TOP-** en **NAAFHOUT**. Voorts eene groote partij gezaagd en gekloofd **BRANDHOUT**, **KAGCHELBLOKJES**, **NOLLEN** en **SPANEN**, en eindelijk 10 stuks beste **KALFVAARZEN**. (Te betalen, onder Borgstelling, den 15den Maart 1861).

VERKOOPING VAN BOOMEN ENZ:

Op den 20sten November 1860, des voormiddags ten 10 ure, zal op de Hofstede *Vliedzorg*, in de Kamperlaan aan den Kleinen-Houtweg te Haarlem, Verkooping worden gehouden van:

32 zware *Linden Boomen*, 1 extra zware *Plataan*, diverse zware *Elzen Boomen* alles zeer geschikt voor werkhout; voorts *Eiken-*, *Beuken-*, *Iepen* en *Esschen Boomen*, *Hakhout* en *Struikgewas*. Daarna den Opstal van een *Houten Koepel*, gedekt met zwaar Riet. Eene *Volière*, waaraan 70 vierk. Ned. Ellen gevlochten IJzeren Draadwerk, met een zeer ruim Hok, alles zoo goed als nieuw. Kunnende alles zoo te water als per as gevoegelijk vervoerd worden.

OPENBARE VERKOOPING,

ingevolge magtiging der Arrondissements-Regtbank te 's Gravenhage, bij opveiling op Woensdag den 5den December en bij afslag op Woensdag den 12den December 1860, telkens des voormiddags ten 10 ure, in *de Witte Zwaan* te Lisse, van:

Verschillende partijen uitmuntend **BOSCHLAND** en een **WOONHUIS** met **STALLING** voor Vee, benevens 2 perceelen **WEI-** of **HOOILAND** en eene partij **BOSCH**, alles staande en gelegen in den Lageveenschen Polder onder Lisse, te zamen ter grootte van 25 Bunders, 98 Roeden, 55 Ellen. Te Veilen in 8 perceelen en daarna te combineren.

De gemiddelde jaarlijksche opbrengst der Bosschen, gedurende de laatste 7 jaren in openbare Veiling, heeft bedragen eene som van *f* 1199.

Nadere inlichtingen te bekomen ten Kantore van den te Noordwijk residerenden Notaris Mr. **C. C. VAN DER SCHALK**, alwaar tusschen de Veiling en Afslag, verhoogingen zullen worden aangenomen tegen genot van een vijfde der verhoogsom.

VOOR INSTITUTEN.

De Uitgever G. B. VAN GOOR, te Gouda, heeft in de voornaamste Boekwinkels verkrijgbaar gesteld, elk tegen den *buitengewoon goedkoopen prijs* van ***f* 1,50** en *gebonden in geheel linnen* ***f* 1,70**, de navolgende Nieuwste **Woordenboeken** van:

JAEGER, als:

Nouveau Dictionnaire de Poche,

FRANÇAIS-HOLLANDAIS et HOLLANDAIS-FRANÇAIS,

A New Pocket-Dictionary

OF THE ENGLISH AND DUTCH AND DUTCH AND ENGLISH LANGUAGES,

en **Neues Taschen-Wörterbuch**

DEUTSCH-HOLLäNDISCH und HOLLäNDISCH-DEUTSCH.

Deze beknopte, maar toch woordenrijke en tevens zeer net uitgevoerde **Woordenboeken**, bevatten ongeveer **700** in *twee kolommen* compres doch net gedrukte Pagina's, zijn zeer *volledig* en leveren bovendien tot groot gemak en nut voor den Leerling, de aanwijzing van de geslachten der zelfstandige naamwoorden voor beide Talen.

LIJFSTRAFFELIJKE REGTSPLEGING.

Heden komt van de pers:

Het Geraamte,

of de Misdaad blijft nooit ongestraft. Het Huwelijk van eene Jonge Vrouw. Opvoeding en Fortuin en Ongeoorloofde Liefde. Drie Verhalen uit de Lijfstraffelijke Regtspleging, naar het Fransch van A. FOUQUIER, *met Platen* *f* 3.60.

*** Bij DE GEBROEDERS ABRAHAMS, te Middelburg, wordt uitgegeven:

ALBUM

VAN

BUITENLANDSCHE LETTERVRUCHTEN.

De Aflevering van 1 November bevat de volgende stukken: De Afrikaansche Jagers, door den Burggraaf *de Noé*. — Het Eiland Ceilon. — De Christenen en Heidenen van den Libanon. — De Spoorwegen in Britsch-Indie.

De prijs per jaargang (naar verkiezing in 4 driemaandelijksche Deelen of 12 maandelijksche Afleveringen) is ***f* 6**

*** Door de Wed. D. R. VAN WERMESKERKEN, te Tiel, is uitgegeven:

CONSTANCE EN ELISE

OF DE ONGEHUWDE EN WEDUWLIJKE STAAT.

Uit het Fransch van de Schrijfster der REALITÉS DE LA VIE DOMESTIQUE. 2 Deelen gr. 8°. 633 Pag. *f* 5

Daar aan de oorspronkelijke uitgave van VEUVAGE ET CÉLIBAT ETC., in Frankrijk, Zwitserland en elders zame goedkeuring en aftrek te beurt vielen, zoo twijfelt de Uitg. geenszins of de Nederl. Vertaling van dit bel Werk zal hoogst welkom zijn, vooral aan onze Nederl. *Dames*.

Ook is verzonden: **BESTELLINGLIJST** op een Werkje, getiteld:

Nog een Blad uit Tollen's Levens Geschiedeni

DOOR **Dr. G. D. J. SCHOTEL,**

opgedragen aan **Mr. A. BOGAERS.**

Dit Werkje zal eene beschrijving der **Tollen's Feesten** te Rotterdam en te Rijswijk bevatten. (Men zie de *Bestellinglijst*), en moet ook als vervolg op **„TOLLENS EN ZIJN TIJD"**, van denzelfden *Aute* schouwd worden; van welk laatste Werk alom Exemplaren à ***f* 4,50**, te bekomen zijn.

*** Bij A. C. KRUSEMAN, te Haarlem is verschenen:

PRAKTISCHE VOLKS-ALMANAK 1861.

JAARBOEKJE,

ter verspreiding van kennis der toegepaste wetenschappen der alle standen der Maatschappij.

UITGEGEVEN ONDER REDACTIE VAN

Dr. D. LUBACH en W. M. LOGEMAN.

Inhoud: Kalender. — Tijdrekening. — Verjaardagen der Leden van het Koninklijk Huis.

Bij de titelplaat, door W. M. LOGEMAN. — Betrekking van den Huurder tot den Landeigenaar. — Een aankondiging, door Dr. D. LUBACH. — Eene losse opmerking. — Over het ontbosschen van Landstreken, Dr. W. C. H. STARING. — Paardenvleesch, door v. H. — Verbetering der woningen in de Steden, door Dr. BROERS. — Gaat naar de Marmotten — en wordt wijs! — Het verzamelen van Zaden, door v. H. — Iets de Metalen, in verband met de geschiedenis van den Mensch, door Prof. J. VAN DER HOEVEN. — De beoe der volkshuishoudkunde te Deventer. — Aanwending van het lichtgas als beweegkracht, door Mr. J. A. VAN EY Plantboomen in het najaar, door Prof. H. C. VAN HALL. — Te Gotha, door J. HERMAN DE RIDDER. — delen om het vlamvatten van geweven stoffen te voorkomen, door Mr. J. A. VAN EYK. — De Leeuwerik, d H. — Buitenlands Werken, door Dr. D. LUBACH. — Middel tegen de Wespen, door v. H. — Stoven, do L. J. EGELING. — Tijdsparende Werktuigen in den landbouw, door v. H. — Over het voorstellen van w mingen door kromme lijnen, door D. — Zelfregering, door Mr. J. T. BUYS. — Trekken, door W. M. L MAN. — Prijs *f* -.90.

*** Door C. ZWAARDEMAKER, te Haarlem, is uitgegeven:

TOOVERVERTELLINGEN DER WETENSCHA

Een Boek voor oude en jonge liefhebbers der

NATUURKUNDE.

GESCHREVEN DOOR	VERTAALD DOOR	AANBEVOLEN DOOR
J. C. BROUGH.	**L. C. CNOPIUS.**	**Dr. D. LUBACH.**

Prijs met 16 Platen *f* 2,80.

In het maandwerk *Europa* leest men daaromtrent het volgende:

„In twintig hoofdstukken worden hier even zoovele Tafereelen van de wonderen des heelals aanschouwelijk voorg Ja waarlijk, het *zijn* Tooververtellingen voor de oningewijden in Gods schepping, als men met de gedachten rondgevoerd in dat oneindig heelal, waar sprake is van millioenen bij millioenen sterren, waarneembaar door het gewapend wijl het gewapende oog meer dan 4000 zulke nevelvlekken als de melkweg weet aan te wijzen. Het *zijn* Tooververtellingen vo oningewijde, als hij hoort spreken van de snelheid van het licht, die 192000 mijlen in eene seconde aflegt, en van vaste s waarvan één straal negen en een half jaar noodig heeft om op de aarde te komen. Het *zijn* Tooververtellingen voor den oninge als hem verhaald wordt van een wereld, vervat in een waterdruppel! Als hij hoort verhalen dat in dien waterdruppel een aantal gedrochten zich bevindt, dat door hun aantal zoowel als door hunne gedaante alle beschrijving tart, als wij een, zij het ook kl blik slaan op hunne huishouding.

Ja, tooververtellingen *zijn* het voor den oningewijde. Maar hij, wien het vergund is een dieper blik te slaan in die geheimen zijn het de wonderen der schepping; hij zinkt in aanbidding nêer voor den grooten Schepper die dit alles voortbragt en onderho

De vorm waarin deze beschouwingen van het heelal gehuld zijn, is een goed voertuig. De vertaler heeft eer van zijn werk, Uitgever van de uitvoering. Mogen moeiten en kosten rijkelijk beloond worden, door een groot debiet. Het zal eene schande den smaak van ons Publiek mogen heeten, als dit Boek geene herhaalde uitgaven beleeft.

*** Aan de Inteekenaren is verzonden: De **veertiende** Aflevering van

J. A. UILKENS,

DE VOLMAAKTHEDEN VAN DEN SCHEPPER IN ZIJNE SCHEPSELEN BESCHOUWD,

geheel nieuwe uitgave, bezorgd door de HH. Prof. F. KAISER, Dr. E. M. BEIMA, Prof. C. J. MATTHES, Prof. J. VAN DER HOEVEN, Prof. H. C. VAN HALL en Prof. F. A. W. MIQUEL.

De vernieuwde Inteekening

op dit werk, staat bij voortduring open bij meest alle Boekhandelaren. Het geheel zal compleet zijn in **zes en dertig** afleveringen, die elkander maandelijks opvolgen. De prijs van iedere aflevering bij inteekening is *een Gulden*.

Leeuwarden, Nov. 1860. G. T. N. SURINGAR.

In alle Boekwinkels te bekomen!!

KAMPER UIJEN. Eene verzameling der geestigste Annecdoten, in Proza en Poëzij, uit eenige Jaargangen der *Kamper Courant*, 2 Stukjes. Elk Stukje 40 Cent.

HARM'S Lotgevallen als Koloniaal op reis naar Oost-Indie, gedeeltelijk in brieven an zien Olders. 40 Cent.

KAMPER STUKJES, berijmd door een *Kampenaar*, 3e Druk 90 Cent.

TWAALF PREDIKATIEN ACHTER DE BEDGORDIJNEN, 3e druk 40 Cent.

HET EILAND JAVA. Handboekje voor ieder die naar Oost-Indie vertrekt. Met een Maleisch Woordenboekje. 25 Cent.

De dienstverbintenis en de Militaire opvoeding bij het Instructie Bataillon. Inlichting voor Ouders en Voogden. 25 Cent.

HONDERD LEERRIJKE VERHALE

door **J. DE VLETTER.**

Derde druk. 116 bladz. Prijs 30 Ct., bij 25tallen à 25

DRIE HONDERD VOLZINNEN TER VERBETERI

door **J. ALLIROL.**

Tweede druk. Prijs 30 Ct., bij 12tallen à 25

SCHETS VAN DE GESCH. DES VADERLANDS

door **A. J. BOS.**

Derde druk. Prijs 20 Ct., bij 25tallen à 16 C

BEKN. SCHETS VAN DE GRONDEN DER NED. T

door **H. G. BACKER.**

Derde druk. Prijs 10 Ct., bij 25tallen à 9 Cent

EENVOUDIG REKENBOEKJE VOOR EE BEGINNENDEN.

Prijs 12½ Cent, bij 25tallen à 11 Cent.

TAFEL VAN MULTIPLICATIE MET BREUKE

Prijs 10 Cent, bij 25tallen à 8 Cent.

Het gunstig onthaal van recensenten is reeds door debiet van duizende Exemplaren dezer werkjes bevestig Voor Schoolcommissien en Onderwijzers, zijn op aanvrage, van ieder een Present-Exemplaar te bekome de Uitg. Wed. D. R. VAN WERMESKERKEN, te T

De Godsdiensten in Syrië

geschetst in Leer en Geschiedenis, door J. WORT Zendeling te Aleppo. Uit het Engelsch, door GRASHUIS. Eerste stuk. *De Grieksche Kerk.* Prijs *f*

Dit werk wordt uitgegeven in vier stukken, en zal prijs van *f* 2.60 niet te boven gaan, hoewel de Enge uitgave *f* 4.90 kost. Elk stuk zal een geheel uitma dus ook afzonderlijk verkrijgbaar zijn.

Uitgave van A. VAN DEN BRIEL Gz., te Rotterda

(*Zie verder het vervolg*

Te Haarlem, bij JOH. ENSCHEDE EN ZONEN

VERVOLG van de *Donderdagsche*

HAARLEMSCHE COURANT

van 15 November 1860.

25jarige Echtvereeniging van:
D. DE GROOT Dz.
en
F. VAN DIJK.
BAAMBRUGGE, 15 November 1860.

⁎ Getrouwd:
[D]ORDRECHT, ADRIANUS VAN DE WEG
November 1860. en
Eenige kennisgeving. JOHANNA VETTEN.

⁎ Voorspoedig bevallen van een ZOON *G. D. DE [G]US — HACKSTROH.*
LEYDEN, den 9den November 1860.
Eenige kennisgeving.

⁎ Voorspoedig bevallen van eene DOCHTER, Vrouwe *J. G. BREDIUS — GIJSBERTI HODENPIJL.*
WOERDEN, 11 November 1860.

⁎ Bevallen van *twee* ZONEN *M. REEMERIN[G]R — ZWAARDEMAKER.*
LEYDEN, 12 November 1860.
Algemeene kennisgeving.

⁎ Bevallen van eene *doode* DOCHTER *M. W. BER[G]L, VAN DEN BROECKE.*
HAZERSWOUDE, *Rijndijk*, 12 November 1860.
Eenige en algemeene kennisgeving.

⁎ Bevallen van eene DOCHTER *A. M. BICKER [illegible]EN — DUURING.*
ROTTERDAM, 13 November 1860.
Eenige kennisgeving.

⁎ Voorspoedig bevallen van een' ZOON, de Hooggeboren Vrouwe Gravin *VAN BYLANDT*, geboren *VAN [R]EDENBURCH.*
'sHAGE, 13 November 1860.

⁎ Heden overleed, na eene kortstondige ziekte, in den [ou]derdom van ruim 75 jaren, onze geliefde Moeder en [Beh]uwd-Moeder MAARTJE SCHOORL, Wed. *D. de Geus.*
NOORD-SCHARWOUDE, G. DE GEUS Dz.,
8 November 1860. *uit aller naam.*
Eenige kennisgeving.

⁎ Heden overleed tot onze diepe droefheid, aan [ee]ne hevige ziekte, ons geliefd jongste Kind JACOBA [FR]ANCINA, bijna zeven jaren oud.
NIJMEGEN, S. M. S. DE RANITZ.
November 1860. A. M. J. DE RANITZ — DE RANITZ.

⁎ Heden avond overleed, in den ouderdom van 64 jaren, [m]ijne Huisvrouw GRIETJE KROONE, na eene Echtvereeniging van ruim 26 jaren. AM. STUFFERS.
KROMMENIE, 9 November 1860.
Verzoeke van rouwbeklag verschoond te blijven.

⁎ Heden overleed, tot onze diepe smart, onze ge[liefde jo]ngste Zoon GOVERT, in den ouderdom van [ze]ventien jaren, na eene ongesteldheid van slechts [...]gen.
G. SCHALK.
BUIKSLOOT, J. SCHALK, DE JONG.
November 1860.

⁎ Heden overleed na een langdurig en geduldig lijden, [mijne] geliefde Echtgenoote MARIA JOHANNA ROE[...], in den ouderdom van ruim twee en veertig jaren.
HAARLEM, H. J. BOLDOOT.
November 1860.

⁎ Tot onze diepe droefheid overleed heden, onze in[nig] geliefde Moeder en Behuwd-Moeder ANN HUGHES, [We]duwe van wijlen den Heer *Jean Baptiste Weenink.*
'sGRAVENHAGE, G. E. W. D. VAN HEYTHUYSEN.
den 12den November M. A. VAN HEYTHUYSEN,
1860. KAM.

BERIGT.

UTRECHTSCHE ZENDINGSVEREENIGING.

[Gelijk] ten vorige jare, roept het Bestuur der Utrechtsche [Zend]ingsvereeniging, godvreezende en bekwame **JONGELIEDEN** op, die genegen mogten zijn zich aan de [Evan]gelie-verkondiging onder de Heidenen toetewijden, [om] zich voor 1° Dec. e. k., schriftelijk aantemelden onder [he]t adres van den Wel-Eerw. Heer G. BARGER, Pred. [te] Utrecht.

In het September-nummer voor het jaar 1859, van de [Zen]dekaal en in N°. 6, van de *Berigten*, uitgegeven door [de] Utrechtsche Zendingsvereeniging, zijn de vereischten [vo]or Aspirant-Kweekelingen nader omschreven.

G. BARGER,
Secretaris der Utr. Z. V.

INSTITUUT TE KAMPEN.

De ondergeteekende verlangt bij de Docenten, die hem [te]r zijde staan, nog een' **SECONDANT**, voor de laag[st]e afdeeling der tweede Klasse, minstens met toelating [to]t het geven van onderwijs in de Fransche Taal. Boven [d]e gewone verpleging wordt een behoorlijk Salaris aangeboden. Brieven *franco.* H. STOEL.

⁎ Aan de Openbare Lagere School te Strijen, Provin[ci]e Zuid-Holland, wordt zoo spoedig mogelijk, uiterlijk [t]egen den eersten Januarij aanstaande, gevraagd: Een **HULP-ONDERWIJZER**, op eene Jaarwedde van *f* 375.—. Reflecterenden, adresseren zich met *franco* Brieven en met overlegging der bij de wet gevorderde bewijzen, aan den Burgemeester dier Gemeente.

Hulp-Onderwijzers.

Tegen p°. Januarij 1861 verlangt men in de gemeente Voorst **TWEE HULP-ONDERWIJZERS**, aan de openbare scholen te Gietelo en Nijbroek. Sollicitanten adresseren zich met *franco* brieven, onder overlegging der bij art. 21 der wet gevorderde bewijsstukken, vóór den 1sten December e. k. aan den Burgemeester van Voorst.

⁎ *Burgemeester en Wethouders van* DELFSHAVEN, geven bij deze kennis aan belanghebbenden, dat, ten gevolge van de aanstaande regeling van het Lager Onderwijs overeenkomstig de wet, er in de maand December 1860, twee vergelijkende Examens zullen worden gehouden, ter benoeming van:

1. Een **HOOFD-ONDERWIJZER**, aan de School voor gewoon Lager (kosteloos) Onderwijs; en
2. Van eene **HOOFD-ONDERWIJZERESSE**, aan de School voor uitgebreid Lager Onderwijs voor Meisjes.

De Voordeelen aan deze betrekkingen verbonden zijn breeder omschreven in de bijdrage van het Lager Onderwijs, voor de maand October 1860.

De tijd van aangifte bij het bestuur voornoemd, is tot 20 November e. k. met *vrachtvrije* Brieven.

Hulp-Onderwijzer.

Aan de openbare Lagere School te Benschop, (Prov. Utrecht) wordt, met 1 Januarij 1861, verlangd: Een **HULP-ONDERWIJZER**, op eene Jaarwedde van 300 gulden. Voor eigene oefening is er veel tijd over.

Voorts bestaat er bij den Hoofd-Onderwijzer gelegenheid, voor eene som van 200 gulden 's jaars, **Inwoning en gewone Verpleging** te bekomen.

Onder overlegging der bij de Wet gevorderde bescheiden, adressere men zich in *persoon* of met *franco* Brieven, voor 15 December e. k., aan den Burgemeester dier Gemeente.

⁎ *Het Gemeente-Bestuur van* TER AAR, vraagt tegen 1°. Januarij 1861, een **HULP-ONDERWIJZER**, op een Jaarwedde van *f* 300.— Adres *franco*, aan den Burgemeester en Wethouders, vóór 25 November a. s.

OPROEPING.

GENEES-, HEEL- en tevens **VERLOSKUNDIGEN**, tot de uitoefening dezer drie Wetenschappen ten Platten Lande bevoegd, en die tevens bewijzen kunnen overleggen hunne opleiding te hebben genoten, en hunne Studien volbragt, sedert de beide laatste jaren aan de Clinische School te Amsterdam of Rotterdam, gelieven met overlegging van een bewijs van goed zedelijk gedrag, zich spoedig *franco* te adresseren aan den ondergeteekende, om in aanmerking te komen, voor de betrekking van gemeentelijke *Geneesheer*, tegen eene vaste jaarlijksche toelage van *f* 200.— (twee honderd Gulden.)

Nijverdal, 19 October 1860.

De Burgemeester der Gemeente Hellendoorn,
ROBt. CAMPBELL.

⁎ Men vraagt tegen Februarij a. s., op een Dorp, Provincie Z.-H., eene fatsoenlijke **BURGER DOCHTER**, tusschen de twintig en dertig jaren oud, P. G., bijzondere geschikheid hebbende, om met zeer jonge Kinderen omtegaan. Adres onder Letter A., met *franco* Brieven, aan den Boekhandelaar W. STOKHUYZEN, te Gorinchem.

⁎ *On demande pour soigner l'éducation de jeunes Demoiselles de l'âge de 9 à 16 ans dans une des familles distinguées d'Amsterdam, une* **INSTITUTRICE** *de préférence de la Suisse, de 25 à 35 ans, de la religion protestante, d'humeur douce et agréable, pouvant enseigner par principes et parler avec facilité les langues française, anglaise et allemande, la musique et les ouvrages de mains. — Les honoraires seront proportionnés aux talents.*

S'adresser par lettres affranchies, sous l'initiale X, chez le libraire W. WILLEMS, Vyzelstraat à Amsterdam.

Das musikliebende Publicum

benachrichtigen wir hierdurch, dass bei Herrn **W. C. DE VLETTER**, in Rotterdam, alle neu erscheinende Musikalien, theoret. Werke und Künstler-Portraits unsers Verlags zur Ansicht vorräthig oder auf Bestellung sofort zu erhalten sind, und die systematisch geordnete Kataloge unentgeldlich zu haben ist.

J. SCHUBERTH & C°., Leipsig (Hamburg) & New-York.

⁎ De Minister van Binnenlandsche Zaken, zal op Dingsdag den 20sten November 1860, des middags ten 12 ure, in een der localen van zijn Departement, onder zijne nadere goedkeuring bij inschrijving in het openbaar doen Aanbesteden, de Levering van onderscheidene **WINKELWAREN, LEVENSMIDDELEN** en **GRONDSTOFFEN**, voor de Gestichten te *Ommerschans* en *Veenhuizen*, voor de gedeeltelijke behoeften van 1861, in zulke perceelen als zijn vermeld in de advertentie geplaatst in de Nederlandsche *Staats-Courant* van den 9den en 13den November 1860.

De voorwaarden van Aanbesteding zijn kosteloos verkrijgbaar aan het Departement van Binnenlandsche Zaken, bij den Directeur der Gestichten te *Meppel*, en aan de Gestichten zelven, en liggen ter inzage aan de Provinciale Griffien van *Noord-Brabant, Gelderland, Noord-Holland, Utrecht, Friesland, Overijssel, Groningen* en *Drenthe.*

De Monsters van die artikelen daarvoor vatbaar, kunnen bezigtigd worden aan de Gestichten en bij den Directeur dier Gestichten te *Meppel*, als ook ná 12 November e. k., bij het Departement van Binnenlandsche Zaken.

's Gravenhage, den 6den November 1860.

De Minister voornoemd,
VAN HEEMSTRA.

G. SMIT en COMP,

op de Houtmarkt en Sparenwouderstraat, W. 1 N°. 404, Verkoopt **GAZ-COAKS** van de Gazfabriek alhier, en worden dezelven *franco* te huis bezorgd, de Groven 85 Ct. en de Geklopten 90 Ct. de 32 Ned. Ponden, circa een Mud.

De bestellingen worden aangenomen bij J. INPIJN in *de Keizerskroon*, in de Berkerodesteeg, bij W. HUEDTMAN in de Korte Hofstraat, bij C. DE LAAT op de Botermarkt, bij A. VRING in de Koksteeg en bij W. VAN BATUM in de Lange Boogaartstraat.

Alle bestellingen worden *franco* bezorgt aan Huis.

Kost, Inwoning, Onderwijs, Boeken enz. voor *f* 125 's jaars.

Op deze voorwaarden, kan een flink Jongeling tot **ONDERWIJZER** opgeleid worden. Brieven *franco*, Lett. R, aan den Boekh. A. TJADEN, te Deventer.

DOOR STERFGEVAL UIT DE HAND TE KOOP:

Een welbeklante, goed onderhouden **WIND-KOORNMOLEN**, welke een goed Burgerlijk bestaan oplevert, staande in een der vrolijkste Steden van Z.-Holland. Te bevragen met *franco* Brieven, onder Letter P., bij de Boekhandelaren S[illegible]UDER & VAN BAAK, te Leyden.

ST[illegible]M-MACHINE.

Door toeval UIT DE HAND TE KOOP, eene zoo goed als nieuwe **STOOM-MACHINE**, horizontaal, van middelbare drukking en twintig paardenkrachten, opgesteld in den aanvang van 1857, weinig gebruikt, met uitmuntenden Ketel en toebehooren. Aanvragen *franco*, aan de Boekhandelaren C. A. VIEWEG EN ZOON, te Nijmegen, onder het motto: *Stoom-machine.*

⁎ Men biedt TE KOOP aan, te Rossum bij Zalt-Bommel, een florisant **HUIS**, bijzonder geschikt voor *Logement*, in het welk altijd met goed succes, Winkel en Herberg is uitgeoefend; in het onderhuis is plaats tot berging van 1000 Mudden Steenkolen. Tevens wordt te Koop aangeboden eene nieuw gebouwde steenen **SCHUUR**, met Tuin. Een gedeelte der Koopsom kan desverkiezende op het Pand gevestigd blijven, te bevragen bij H. HAMAKER, aldaar.

⁎ **A. E. VAN DER VIES EN OTTO VAN DER VIES**, Makelaars, zullen op Dingsdag 20 November 1860, 's morgens ten 10 ure, in de *Brakke Grond* in de Nes te Amsterdan, Verkoopen:

ruim 56000 paar
GOM-ELASTIEKE OVERSCHOENEN,

bestaande in Mans-, Vrouwen- en Kinder-Schoenen in diverse sorteering, breeder bij notitie. Zaturdag en Maandag vóór de Verkoop in de *Brakke Grond* te zien.

⁎ In Haarlem Verkooping, aan de Bakenessergracht W. 1 N°. 935, ten overstaan van den Notaris **C. J. G. DE BOOY**, op Dingsdag den 20sten November 1860 en volgende dagen, **INBOEDEL en MEUBELEN**, nagelaten door den Hoog Edel-Gestrengen Heer H. ROOKMAAKER, bestaande in: Mahonyhouten en andere Ledikanten, Canapé's en Stoelen met Zwarte Zittingen, een Mahonyhout Kabinet, een Bureau-Kabinet en een Mahonyhouten Bureau, Secretaire, Chiffonières, Linnen- en Boekenkastjes, een fraaije ingelegde Commode, Massief Mahonyhouten Eet-, Thee-, Speel-, Nacht, Wasch-, Buffet- en andere Tafels, Gladmangel en Pers, Waschbenoodigdheden, gladhouten en geschilderde Kasten en andere Meubelen. Een staand Uurwerk met Orgel, spelende 16 differente aria's in Mahonyhouten Kast, een sterk zuiver toon gevende Forte Piano van 6 Octaaf door *J. B. Duwaer*. Een uitmuntend Weêrglas door *F. Cetti Camin*. Heldere Spiegels en Prenten achter glas, fraaijen vergulde Tafel-Pendules en diverse Ornamenten, O. I. Porcelein, waaronder een gecouleurd Kabinetstel en andere fijne Voorwerpen, Fransche Porceleinen, waarbij een ruim geassorteerd Tafel- en Dessert-Servies korenbloem met dubbelde gouden randen, keurig geslepen Glaswerk, Verlakt-, Koper-, Tin- en IJzerwerk, waaronder Kagchels, fijn Tafel- en Bed-Linnen, superber gevulde Bedden en Matrassen, Chitsen, Katoenen- en Wollendekens, Staatsie en andere Gordijnen, een smyrna's Tapijt en inlandsche Vloerkleeden en wat verder tot een deftigen Inboedel behoort; voorts Gouden Horologiën, Zilverwerk, als een Olie- en Azijnstel en een Thee-Servies, Dessert-Trommels en andere Voorwerpen, Tafel- en Dessert-Zilver en hetgeen verder zal worden aangeboden. Zaturdag den 17den particulier van 10—3 uur en daags voor de Verkooping van 9—3 uur voor een ieder te zien. Nadere informatiën te bekomen bij **A. ENGESMET**, Makelaar te Haarlem voornoemd.

Teenverkooping.

OPENBARE VERKOOPING, van het eenjarig **GEWAS** of **TEEN**, voor het mes af, van $8\frac{1}{2}$ Bunders Griendland, gelegen op Vuren en Dalem, in van 4200 Bossen **STIKTEEN**, te geschieden in den Doelen te Gorinchem, op Vrijdag den 23sten November 1860, des voormiddags ten 11 ure.

Nadere onderrigting te bekomen, aan het Kasteel te Vuren en bij den Notaris **BOONZAJER**, te Gorinchem.

Houtzaagmolen, Houthandel en Buitenverblijf.

De Notarissen **VAN ZUYDAM**, te Terborg, en **S. D. PASTEUR**, te Doetinchem, zullen ten gevolge van het overlijden van den Eigenaar, op Dingsdag den 20sten November 1860, ten 11 ure, in *de Ploeg* te Doetinchem, finaal Verkoopen:

De in deze Courant van den 2den November in het breede omschreven, gedurende meer dan 34 jaren met succes gedreven **WIND-HOUTZAAGMOLEN** en **HOUT-AFFAIRE**, met **HEERENHUIZEN**, **ARBEIDERS-WONINGEN**, **LOODSEN**, **BOOMGAARD**, **TUIN** en **BOUWLANDEN**, aan elkander staande en gelegen aan den Ouden IJssel nabij den Straatweg bij Doetinchem; te zamen groot 6 Bunders, 88 Roeden, 48 Ellen, bij den inzet met de hoogen gebracht op *f* 9010.—

Nadere inlichtingen zijn op *franco* aanvrage te bekomen bij de Notaris *S. D. Pasteur*, te Doetinchem.

Berigt van Inzet.

De **BOERENHOFSTEDE *DONSELAAR***, gelegen in de buurtschap Doesburg onder de Gemeente Ede, aan den Grindweg, op ¾ uur afstand van den Rhijn-Spoorweg, Station Ede, met eenig **HOOILAND** op de Haar onder Wageningen, te zamen groot ongeveer 37 Bunders, is Dingsdag ll. te Ede ingezet en met de hooging gebragt, als volgt:

In perceelen op de som van............ *f* 12250.00.
In eene massa, op.................... „ 13000.00.

Voormelde Hofstede is te aanvaarden 22 Februarij 1860 en zeer geschikt voor eene Heerenboerderij.

De toeslag blijft bepaald op Dingsdag 20 November 1860, des voormiddags elf uur, in het Logement *de Posthoorn* te Ede, ten overstaan van den Notaris **VAN DEN HAM** te Lunteren, ten wiens Kantore nadere inlichtingen te bekomen zijn. Brieven *franco*.

VRIJWILLIGE OPENBARE VERKOOPING,

bij Veiling of inzetting, op Vrijdag den 23sten November 1860, en bij afslag en toewijzing, op Vrijdag den 7den December 1860, telkens des voormiddags ten 10 ure, in het *Nederlandsch Koffijhuis* van *J. Zahn*, over het marktplein, te Dordrecht, ten overstaan van den aldaar residerenden Notaris **H. SCHUYTEN**, van eene kapitale, hechte, sterke en in den besten staat onderhouden **BOUWMANSWONING**, genaamd ***WALENBURG***, en ruim 110 Bunders uitmuntende **WEI-** en **BOUWLANDEN**, **ERF**, **TUIN**, **BOOMGAARD**, **BOSCH**, **VIJVERS**, en **DIJK**, beplant met *IJpenboomen*, staande en gelegen in den Hoekschenwaard, onder Strijen. Zullende de Veiling geschieden in 26 Perceelen; terwijl, ten dage van den afslag, de eerste 20 Perceelen, groot met de Woning ruim 81 Bunders, en allen aan elkander gelegen, na afslag in Perceelen en verschillende Combinatien, in eene Massa gecombineerd, opgehangen en afgeslagen zullen worden. Zijnde een en ander, gelijk ook de Huren en Lasten, breeder omschreven in de gedrukte Biljetten en Catalogussen.

Nadere inlichtingen zijn te bekomen ten Kantore van voornoemden Notaris *Schuyten*, te Dordrecht, alwaar de Kaart, Huurcontracten en verdere Bescheiden, ter inzage en lezing van de belanghebbenden liggen en de Catalogussen, op *franco* aanvragen, te bekomen zijn.

Openbare Verkooping

VAN EENE

BLOEMBOLKWEEKERIJ, ENZ.

Men is voornemens, ten overstaan van den Notaris **D. J. VAN STOCKUM**, te Lisse, in het Logement *„de Witte Zwaan"*, op Dingsdagen den 27sten November en den 4den December 1860, telkens des voormiddags ten 11 ure, in het openbaar te Veilen en Verkoopen:

N°. 1—3. Het **BUITENVERBLIJF „ZOMERZORG"**, bevattende Woonhuis met 5 Kamers, Keuken, Kelder en Zolders, Koepel, Bollenschuur, Koe- en Paardenstalling, Arbeiderswoning, Hooiberg enz., benevens circa 2 Bunders uitmuntend **BOLLENLAND**, alles ingerigt voor *Bloembolkweekerij*, *Tuinderij* en *Boerderij*, gelegen naast elkander in het Dorp Lisse, aan den Straatweg, Kad. Sectie D., N°s. 500—508, 511—513, 713 en 714, te zamen groot 2 B., 6 R., 30 E. In 3 Perceelen en bij combinatie. N°. 4—6. Een Perceel **WEILAND**, genaamd ***„DE VENNE"***, zeer geschikt voor de *Bollenteelt*, gelegen in den Zemel-Polder, groot 1 B., 94 R., 70 E., en eenige Perceelen **WEILAND**, in den Lisserbroek-Polder, te zamen groot 1 B., 46 R., 20 E., alles Gemeente Lisse, Kad. Sectie B., N°. 14, 15 en 607 en Sectie D., N°s. 618, 619 en 625.

Te aanvaarden de Gebouwen met 1 Mei 1861, en het Land met 1 Januarij 1861.

ZIJNDE INMIDDELS UIT DE HAND TE KOOP.

Nadere inlichtingen zijn te bekomen, ten Kantore van voorn. Notaris *van Stockum*, alwaar tusschen de Veiling en de Gunning, Verhoogingen zullen worden aangenomen, tegen genot van een vijfde van elke Verhooging.

REGTSGELEERDE WERKEN.

FREDERIK MULLER, te Amsterdam, heeft uitgegeven de nieuwe uitgaven van

THEOPHILI Paraphrasis in Justin. Instit. sec. vers. Lat. REITZII; cum Instit. Justin. ex recens. SCHRADERI. 456 pag. 8°. *f* 4.30.

VAN DER KEESSEL, Theses Selectae ad Grotii Introduct. in Jurispr. Holland. Acc. Index librorum citat. 308 pag. 8°. *f* 3.

*** Heden verschijnt bij S. E. VAN NOOTEN, te Schoonhoven:

EEN WOORD TOT AFSCHEID

te

NOORDRECHT,

uitgesproken op Zondag-avond, den 7den October 1860, door

H. C. ROGGE,

Predikant bij de Remonstrantsche Broederschap.

Geheel ten voordeele van liefdadige Vereenigingen te Noordrecht. Prijs 30 Centen.

*** Bij A. C. KRUSEMAN, te *Haarlem*, verscheen eene

Nieuwe vertaling, goedkoope uitga

VAN DE WERKEN VAN

WALTER SCOTT.

HERZIEN DOOR

Dr. M. P. LINDO EN S. J. VAN DEN BERGH.

EN MET KEURIG GEGRAVEERDE VIGNETTEN

IVANHOE. Twee deelen. . . . . *f*
HET HART VAN MID-LOTHIAN. Twee deelen
HET KASTEEL KENILWORTH. Twee deelen.
DE OUDHEIDKENNER. Twee deelen. . . . . .
QUENTIN DURWARD. Twee deelen. . . . . .
WAVERLEY. Twee deelen. . . . .

(Gebonden exemplaren 35 cents hooger).

De Romans van **WALTER SCOTT** behouden hunne waarde in iederen tijd en hebben hunne standvastige
Het werd tijd, dat er voor ons tegenwoordige geslacht eene naauwkeurig vertaalde en minkostbare uitgave
opdat **W. SCOTT** zijns ondanks niet verouderen zou. Daarom ondernam de Uitgever de bovenaangekondigde
die hij wenscht voort te zetten en zoo volledig mogelijk te maken.

Nieuwe Inteekenaren kunnen desverkiezende maandelijks een deeltje ontvangen.

DE BRUID VAN LAMMERMOOR ligt ter perse.

*** De Boekhandelaar T. DE BRUYN, te Utrecht, zal 10—13 December, publiek Verkoopen, de uitmunt

HISTORISCHE ATLAS DER NEDERLANDEN,

waarbij de fraaiste en zeldzaamste **PLATEN** en **PORTRETTEN**, **ZINNEN-** en **SPOTPRENTEN**, en
betrekkelijk de *Buitenlandsche-Geschiedenis*. Gevolgd door verschillende Prenten, Portretten en Teekeningen.
laten door wijlen den Wel-Ed. Zeer-Gel. Heer Dr. G. MUNNICKS VAN CLEEFF, Lid van de Prov. Staten e
Gemeente-Raad van Utrecht enz. De *Catalogus* is à 60 Cents te bekomen.

Bovengenoemde zal binnen kort Verkoopen, de nagelaten **BOEKEN** en **PLAATWERKEN**, van wijl
Wel-Eerw. Heeren C. D. VIEHOFF EN J. REBEL, Predikanten te Utrecht en te Overlangbroek.

In het voorjaar van 1861, de nagelaten **BIBLIOTHEKEN**, van wijlen den Wel-Ed. Zeer-Gel. Heer
MUNNICKS VAN CLEEFF en den Wel-Ed. Gestr. Heer Mr. C. L. SCHÜLLER TOT PEURSUM, te Utrecht.

Aan de Inteekenaren is verzonden: **Jhr. J. J. DE GEER**, Bijdrage tot de Geschied. en Oudheden der
vincie Utrecht. I. Gedeelte, *met een Photographie van het Praalgraf te IJsselstein* en Afbeeld. van Zegels.
Stn. compleet *f* 5.—

*** De Boekhandelaars J. C. & W. ALTORFFER, te Middelburg, hebben uitgegeven en verkrijgbaar gesteld

KANTOOR-ALMANAK VOOR 186

Bevattende behalve den Kalender, de Verjaardagen van het Kon. Huis; Tarieven en Vrijstellingen van het
regt; idem van het Briefport, der postzegels en frankeringen; de Ned. Munten, Muntbiljetten, Bankbiljetten,
pons enz. In breed rojaal 4°, op fijn stevig carton, in fraaijen polychromischen druk. Prijs 22½ Cent.

PIANO-MUZIJK.

Door C. VAN TAL, te Utrecht, is heden uitgegeven: N°. 14 **LA SÉRÉNADE**, 80 Cents. N°. 15 **VALSE DE JACQUELINE**, 50 Cents. N°. 16 **PERSEZ À MOI**, 50 Cents.

Te bevragen bij alle Muzijkhandelaren. Brieven *franco*.

*** Uitgaven van JOH. ROEM, te Alkmaar:

I. TER VIERDAG GERECHTIGD. Feestrede, gehouden te Alkmaar, den 8sten October 1860, door W. J. HOFDIJK. Prijs 50 C.

II. TAFREELEN van de Beschaving en Zeden der Oude Volken, door Dr. J. J. DE GELDER. Prijs *f* 1,50.

III. N. MALEISCHE SPRAAKKUNST en **CHRESTOMATHIE**, door ROORDA VAN EYSINGA. Prijs *f* 1,50.

IV. N. MALEISCH-NEDERDUITSCH WOORDENBOEKJE, door denzelfden. Prijs *f* 1,50.

V. N. MALEISCHE SPRAAKKUNST, CHRESTOMATHIE en **WOORDENBOEKJE**, in één deel. Prijs *f* 3.

VI. HANDLEIDING, tot het gebruik der Logarithmentafels. 1e & 2e stukje. Ieder stukje 25 Cents.

*** Bij J. G. BROESE, te Utrecht, is uitgegeven:

HANDLEIDING

ten dienste van

Eigenaren van Stoomwerktuigen,

VAN

Stokers, en van allen, die zich met de practische behandeling van het **Stoomwerktuig** gemeenzaam willen maken;

DOOR

A. Parmentier Az.

Werktuigkundige Ingenieur.

40 Cent.

Dit eenvoudig en populair geschreven werkje, wordt ieder belanghebbende aanbevolen. Het hoofddoel van den Auteur is, dat de eigenaren van Stoomwerktuigen, het hunne onderhoorigen in handen geven, opdat zij, ter voorkoming van vele ongelukken leeren, hoe er mee omtegaan. Ter bevordering van dat doel, is de prijs bij 12tallen gesteld op slechts 30 Cents.

*** Bij W. P. VAN STOCKUM, te 's Gravenhage, is verschenen:

I. De OPKOMST van de Nederlandsche **REPUBLIEK**, door JOHN LOTHROP MOTLEY, vertaald onder toezigt van Dr. *R. C. Bakhuizen van den Brink*, 2e druk, 11e en 12e aflevering à 65 Cents (de *laatste* aflevering volgt nog dit jaar.)

II. UITTREKSEL uit het **DAGBOEK** van *W. J. C. Ridder Huyssen van Kattendijke*, gedurende zijn verblijf in Japan in 1857, 1858 en 1859, met eene kaart van Kinsin en Japan *f* 2,80.

De Kaart van Kinsin en Japan *afzonderlijk* op zwaar papier *f* 1,00.

III. ONS 'T HUIS, beelden uit het Kinderleven naar *R. Reichenau* door *A. Ising* met vignet in carton *f* 1,60.

IV. LAVATER'S BRIEVEN, over den staat der ziel na den dood, vertaald door *J. J. L. ten Kate*, Predikant te Amsterdam, *f* —,75.

*** VAN DRUTEN & BLEEKER, te Sneek, geve

DE ZESDE OF LAATSTE AFL. VAN HET

PRAKTISCH VOLKSBOEK.

MUSEUM VOOR

NATUUR, KUNST EN WETENSCH

waarmede de vijfde Jaargang van dit Tijdschrift co
is en in een band in elken Boekwinkel à *f* 2,50 voo
den is.

Tevens berigten zij dat daarbij verzonden is een

Alphabetisch Registe

op **alle** verschenen jaargangen en dat zij de **vier**
jaargangen thans op veler aanvraag verkrijgbaar stelle
SLECHTS *f* 1,25 ELKEN JAARGANG

Al de **vijf** jaargangen kunnen nu met **gereg
paginering** gebonden worden.

Elke jaargang vormt een boekdeel van 384 compre
drukte kolommen in imperiaal formaat en bevat b
belangrijke bijdragen van vele vaderlandsche geleerde

WERKEN VAN SMAA

P. A. DE GÉNESTET. Eerste Gedichten. T
vermeerderde Druk: op zwaar velin Papier, gebond
keurige Band met vergulden Stempels............ *f*

De *St. Nicolaasavond*, vroeger door den Dichter b
derscheidene gelegenheden voorgelezen, en met
belangstelling aangehoord, is in zijn geheel in deze
druk der *Eerste Gedichten* opgenomen.

Mr. J. VAN LENNEP. *De voornaamste Ge
denissen van Noord-Nederland.* Prachtuitgave in vier
octavo Deelen met vier en dertig keurige Platen,
Schilderijen of Teekeningen van beroemde Meesters.
bonden in geheel Linnen Banden, verguld op rug en
Prijs *Ingenaaid* *f* 17.— *Gebonden*.......... *f*

———— *Gedichten*, zoo Ou
Nieuwe. Tweede Druk kl. 8°................ *f*

———— *Gedichten van den Schoolmeester* Uitgegeven door
J. VAN LENNEP. Tweede Druk kl. 8°...... *f*

W. J. HOFDIJK. *Geschiedenis der Nederland
Letterkunde.* Tweede Druk............... *f*

J. TER GOUW. *Amsterdam.* Oorsprong en
ding van de namen der Grachten, Eilanden, Plei
Straten, Stegen, Bruggen, Sluizen en Torens deser
Tweede Druk.............................. *f*

———— *Eene Wandeling in Amsterdam*
het midden der 17e eeuw, kl. 8°............ *f*

A. VAN OTTERLOO. *China*, beschreven na
Nieuwste bronnen. 1e en 2e aflevering. — Compleet
afleveringen, met 2 Staalplaten. Per aflevering *f*

———— *Japan*, beschreven na
Nieuwste bronnen. Een Deel rojaal octavo met 24 Pl
en eene Kaart; fraai gebonden............. *f*

———— *Britsch-Indië*, beschr
naar de Nieuwste bronnen. Een Deel rojaal octavo
24 Platen en eene Kaart; fraai gebonden...... *f*

Uitgaven van GEBROEDERS KRAAY, te Amsterd

*** A. W. SIJTHOFF, te Leyden, geeft uit:

Geschriften van

J. KNEPPELHOUT

Eerste Deel:

Klikspaan Studenten-typen.

Te Haarlem, bij JOH. ENSCHEDE EN ZONEN.

a V

Behoort bij de

HAARLEMSCHE COURANT

van 15 November 1860.

N.

VERSLAG van het verhandelde in de vergadering der Staten van de provincie *Noord-Holland*, gehouden in de maand November 1860.

De eerste bijeenkomst is gehouden den 6den November 1860 bijgewoond door 63 leden.

Na het doen van het gebed is op voorstel van den Voorzitter het onderzoek der geloofsbrieven van de heeren *W. F. ...huijsen* en *K. de Jong*, tot leden der vergadering gekozen door de kiesdistricten *Amsterdam* en *Enkhuizen*, aan eene commissie opgedragen, bestaande uit de heeren *Merens*, *Gülcher* en *Corver Hooft*, welke onmiddelijk tot dit onderzoek overgaan en de vergaderzaal verlaten.

Inmiddels heeft de trekking plaats voor de zamenstelling der afdeelingen.

De commissie komt daarna in de vergaderzaal terug en brengt rapport uit bij monde van den heer *Merens*.

Overeenkomstig de conclusie van dit rapport wordt besloten tot toelating der nieuw benoemde leden, die nu worden binnengeleid en zitting nemen, na in handen van den Voorzitter de vereischte eeden te hebben afgelegd.

De Voorzitter doet mededeeling van de mondeling of schriftelijk aan hem gedane kennisgevingen van leden die de vergadering niet kunnen bijwonen en merkt daarbij op, dat de heer *Cordes*, die thans door ongesteldheid verhinderd wordt gevolg te geven aan zijn voornemen tot het in *deze* vergadering doen van een voorstel, betrekkelijk de duinbeplanting, zich voorbehoudt zoodanig voorstel in de eerstvolgende zomer-vergadering te doen.

Achtereenvolgens worden voor kennisgeving aangenomen:

1. de mededeeling dat de notulen van de bijeenkomst van ... Julij 1860, door Gedeputeerde Staten zijn geresumeerd en goedgekeurd;

2. Z. M. besluit van 21 Julij jl., n°. 47, waarbij aan de commissie uit de Staten, belast met het onderzoek van het voorgedragen ontwerp-reglement voor het bestuur van de polders onder *Bergen*, magtiging is verleend om na de sluiting der zomer-vergadering hare werkzaamheden voort te zetten;

3. Z. M. besluiten houdende goedkeuring:

a. van de reglementen van bestuur voor den polder het *...ootslag*, den *Houterpolder*, de banne en den polder *Veen-...zen*, de banne en den polder *Ursem*, de banne *St. Maar-...*, de banne en den polder *Valkoog*, de banne *Eenigenburg* en den polder de *Noorderbuitendijken*;

b. van de besluiten der Staten tot wijziging van de reglementen van bestuur voor het waterschap *Eijerland*, den *'s Gravenlandschenpolder* en den *Overweerschenpolder;*

c. van de verordening op het trekken van specie uit den bodem van *de Waver* en *de Holendrecht;*

d. van het besluit der Staten, waarbij de verordening op het trekken van specie uit den bodem van wateren in *Noord-Holland*, niet toepasselijk wordt verklaard op *de Waver* en *de Holendrecht;*

e. van de besluiten der Staten, tot het doen van af- en overschrijvingen op de provinciale begrootingen voor 1859 en 1860;

f. van het besluit der Staten, houdende vaststelling van de provinciale rekening over 1858; en

g. van de begrooting der enkel provinciale inkomsten en uitgaven voor 1861. Alle de sub 3 genoemde stukken, uitgezonderd die sub litt. *e*, zijn in het provinciaal blad afgekondigd.

Ter visie worden nedergelegd:

1. de ingekomen staat der geraamde kosten van het provinciaal bestuur over 1861, voor zooverre deze door den Koning zijn goedgekeurd en op de rijksbegrooting gebragt;

2. de opgaaf van de commissien bij het collegie van Gedeputeerde Staten.

Eene missive van Gedeputeerde Staten betreffende eene aanvrage om subsidie voor den aanleg van wegen in *de Beemster*, wordt gesteld in handen van eene commissie tot leden waarvan de Voorzitter benoemt de heeren *van der Drift*, *Brouwer Ancher*, *Momma*, *van Iddekinge* en *Heijdanus*.

Mede wordt aan commissien opgedragen het onderzoek der voorstellen van Gedeputeerde Staten tot het verleenen van subsidie aan de stoombootreederij *Texel*, dienst doende tusschen *Texel* en het *Nieuwediep* en tot verhooging der jaarwedde van den provincialen opzigter van den waterstaat te *Alkmaar*.

Tot leden der commissie tot onderzoek van eerstgenoemd voorstel worden benoemd de heeren *Stakman Bosse*, *Laan*, *Boelen*, *Dedel* en *Corver Hooft* en tot leden der commissie tot onderzoek van het tweede voorstel de heeren *Vis*, *Westerwoudt*, *Rutgers van Rozenburg*, *Schimmel* en *Quarles van Ufford*.

De voordragt van Gedeputeerde Staten tot regeling der uitgaven voor het daarstellen van een hoofd ten noorden van de *Pettemer Zeewering*, wordt ter visie gelegd.

Voor kennisgeving wordt aangenomen eene missive van Gedeputeerde Staten, waaruit blijkt dat de directie van de stoombootreederij voor het slepen van schepen aan het *Nieuwediep*, het tarief der sleeploonen wederom met 5% heeft verminderd en dus heeft voldaan aan de voorwaarden waaronder bij besluit der Staten van 11 Julij 1860, n°. IV, een provinciaal subsidie ten behoeve der reederij is toegestaan.

Thans wordt namens de commissie belast met het onderzoek van het ontwerp-reglement van bestuur voor de polders onder *Bergen*, welke hare werkzaamheden na de sluiting der zomer-vergadering heeft voortgezet, rapport uitgebragt bij monde van den heer *Teding van Berkhout*.

Dit rapport wordt ter visie gelegd.

Daarna worden ter tafel gebragt de ingezonden ontwerp-reglementen van bestuur voor eenige polders, alsmede de daartegen ingekomen bezwaarschriften en eenige andere stukken betreffende polderzaken.

Deze stukken worden gesteld in handen eener commissie bestaande uit de heeren *de Dieu Fontein Verschuir*, *de Lange*, *Gerdenier*, *Bruijn*, *Versteegh*, *Roeloffs Valk*, *Teding van Berkhout*, *Hoeufft van Velsen* en *van Tets*.

Voor kennisgeving wordt aangenomen eene missive van Gedeputeerde Staten waarbij wordt medegedeeld, dat het ongunstige weder de voortzetting heeft belet van het werk der opmeting van de buitenlanden van den *Noorder IJ- en Zeedijk*, benoodigd voor het vervaardigen der kaart van die buitenlanden. Gedeputeerde Staten maken in deze missive de opmerking, dat de behandeling van de zaak der bijdrage door de buitenlanden in de kosten der oeververdediging van dien dijk te leveren, hierdoor op nieuw zal worden vertraagd.

Het onderzoek van de in handen der vergadering gestelde adressen aan Z. M., om toepassing van art. 36 der wet op het lager onderwijs, alsmede van een adres om provinciaal subsidie ten behoeve der Israëlitische school te *Alkmaar*, wordt opgedragen aan eene commissie bestaande uit de heeren *Siemers*, *Smit*, *Stant*, *Koenen*, *Jolles*, *Perk* en *van Valkenburg*.

Eene missive van Gedeputeerde Staten betreffende de regeling van het beheer over de wegen en vaarten tusschen de zes Noord-Hollandsche steden, wordt gesteld in handen eener commissie, tot leden waarvan de Voorzitter benoemt de heeren *Bruijn*, *de Vicq*, *van Vollenhoven*, *Splitgerber*, *Waterschoot van der Gracht*, *de Moraaz Imans* en *van Tets*.

Ter inzage van de leden worden ter griffie nedergelegd:

1. eene missive van Gedeputeerde Staten, houdende mededeeling van de beschikking door Z. M. genomen op eenige verzoeken om toepassing van art. 36 der wet op het lager onderwijs;

2. idem van de onderhandsche aanbesteding van het onderhoud van het gedeelte weg van *Alkmaar* naar *Hoorn*, strekkende van *Alkmaar* tot de brug aan den *Huigendijk*;

3. een overzigt van den toestand der zeeweringen;

4. eene opgave van de bij Gedeputeerde Staten ingekomen en van de door hen goedgekeurde keuren van waterschappen;

en 5. de rekening wegens het beheer van de enkel provinciale en huishoudelijke inkomsten en uitgaven over 1858.

Daarna wordt voorgelezen het ingekomen adres van de Burgemeesters van *Schagen*, *Winkel*, en *Noordscharwoude*, daarbij ook namens anderen verzoekende, dat er door de Staten bij de Hooge Regering op zal worden aangedrongen dat de spoorweg tusschen *Alkmaar* en het *Nieuwediep*, niet zal worden aangelegd ten westen van het Noord-Hollandsch Kanaal, maar door het meest bevolkte gedeelte der provincie.

Naar aanleiding van dit adres deelt de Voorzitter mede, dat Gedeputeerde Staten, ter voldoening aan het in de zomervergadering genomen besluit, de Regering hebben bekend gemaakt met het gevoelen dezer vergadering dat het algemeen belang der provincie medebrengt, dat de lijn van het *Nieuwediep* naar *Amsterdam* worde gelegd door het volkrijkste gedeelte van dit gewest.

Door verschillende Burgemeesters van in het noordelijk deel der provincie gelegen gemeenten en door den dijkgraaf van den *Anna Paulownapolder*, is aan den Minister van Binnenlandsche Zaken een adres ingediend, strekkende ten betooge van het wenschelijke dat de *Noord-Hollandsche spoorweg* van het *Nieuwediep* tot *Alkmaar*, worde gelegd aan de *oostzijde van het Noord-Hollandsch Kanaal.*

Na kennis van dit adres te hebben bekomen, hebben Gedeputeerde Staten zich tot den Minister gewend, ten einde van hunne zijde het verlangen der adressanten, als in overeenstemming zijnde met het door de Staten uitgedrukte gevoelen, bij de Regering te ondersteunen.

Het nu ingekomen adres wordt daarop gesteld in handen eener commissie, bestaande uit de heeren *Sloos*, *Hulst*, *Opperdoes Alewijn*, *Smit*, *van Eeghen*, *Asser*, *van Vollenhoven*, *Brugmans* en *Santhagens*.

De Voorzitter geeft te kennen dat hij tevens aan deze commissie zal ter hand stellen eene aan hem toegezonden missive van Burgemeester en Wethouders van *Hoorn*, ten geleide van eene memorie betreffende de zaak der spoorwegen, door Jhr. *Opperdoes Alewijn* aan den raad van *Hoorn* ingediend.

Thans wordt ter tafel gebragt een schriftelijk door de heeren *Asser*, *Büchner*, *Jolles* en *Perk*, ingediend voorstel tot het benoemen eener commissie, tot onderzoek van de zaak der clinische scholen.

Genoemde heeren zullen tot toelichting van dit voorstel in de eerstvolgende bijeenkomst worden toegelaten.

In de bijeenkomst gehouden den 8sten November, zijn tegenwoordig geweest 63 leden.

Na de lezing en goedkeuring der notulen heeft de Voorzitter medegedeeld, dat zijn ingekomen schriftelijke amendementen van de heeren *de Lange* en *Hoeufft van Velsen*, op het ontwerp-reglement van bestuur voor de polders onder *Bergen* en van den heer *Smit*, op het voorstel tot het benoemen eener commissie tot onderzoek van de zaak der clinische scholen.

Deze stukken worden gedeponeerd om nader te gelijk met de onderwerpen waarop zij betrekking hebben, in behandeling te worden genomen.

Daarna wordt achtereenvolgens rapport uitgebragt:

a. bij monde van den heer *Momma*, betreffende de aanvrage om subsidie voor den aanleg van wegen in *de Beemster;*

b. bij monde van den heer *Stakman Bosse*, betreffende het verleenen van subsidie aan de stoombootreederij *Texel*, dienst doende tusschen *Texel* en het *Nieuwediep;*

c. bij monde van den heer *Westerwoudt*, betreffende het voorstel tot verhooging der jaarwedde van den provincialen opzigter van den waterstaat te *Alkmaar;*

d. bij monde van de heeren *Teding van Berkhout* en *Roeloffs Valk*, betreffende de polder- en waterstaatszaken;

e. bij monde van de heeren *Koenen*, *Jolles* en *Perk*, betreffende de adressen om toepassing van art. 36 der wet op het lager onderwijs en het verzoek om subsidie ten behoeve der Israëlitische school te *Alkmaar;*

f. bij monde van den heer *de Moraaz Imans*, betreffende de regeling van het beheer over de wegen en vaarten tusschen de zes Noord-Hollandsche steden; en

g. bij monde van den heer *Brugmans*, betreffende het adres aangaande de rigting van den spoorweg van het *Nieuwediep* naar *Alkmaar*.

De heer *de Lange* deelt mede, dat de commissie in wier handen is gesteld het ontwerp-reglement voor het bestuur van den *Graftermeer*, met de daartoe betrekking hebbende stukken, met haar rapport nog niet gereed is. De commissie durft het niet wagen, om een voorstel te doen tot het houden eener afzonderlijke vergadering alleen voor de zaak van den *Graftermeer* en verzoekt daarom met het uitbrengen van rapport voor diligent te worden gehouden tot de zomervergadering.

De commissie wordt overeenkomstig haar verzoek diligent verklaard in afwachting der aan te vragen magtiging van Z. M., tot het voortzetten harer werkzaamheden na het sluiten dezer vergadering.

In behandeling wordt gebragt het rapport der commissie, welke onderzocht heeft het ontwerp van een bijzonder reglement van bestuur voor de vereeniging van polders en oningepolderde landen onder *Bergen*.

In de zomervergadering heeft deze commissie tot het uitbrengen van rapport uitstel verzocht, omdat toen nog door haar eenige inlichtingen werden verlangd, betreffende de bezwaren door den eigenaar der heerlijkheid *Bergen* ingebragt tegen de in art. 24 van het reglement voorgestelde bunder bundersgelijke heffing van den omslag voor de algemeene lasten, in verband met de grenzen langs de duinen.

De commissie heeft nu op de plaats zelve een onderzoek ingesteld, en het is haar daar gebleken dat aan de bezwaren van den adressant niet wel kan worden te gemoet gekomen.

Volgens het reglement zal er een lijn getrokken worden en als grensscheiding worden aangenomen, tusschen den belastbaren grond en dien die onbelast blijft.

De commissie erkent, dat, wanneer men den aard der gronden nagaat tusschen welke de lijn doorloopt, de afscheiding van eenige schijnbare willekeur niet geheel is vrij te pleiten. Men moet echter eenmaal een grens vaststellen, en teregt is die door Gedep. Staten gesteld overeenkomstig de aanwijzing van het bestuur. Eenmaal die lijn vastgesteld zijnde, moet men de daarbinnen gelegen gronden als bunder bundersgelijk belastbaar erkennen, tenzij er een afdoende grond besta, waarop een verminderde aanslag kan worden toegekend.

Het door den eigenaar der heerlijkheid verlangde voorbehoud ten behoeve der hooge gronden van het regt op vermindering van zoodanig gedeelte van den omslag, als die landen tot dusverre hebben genoten, kan volgens de commissie niet in het reglement worden opgenomen, tenzij gesteund door bestaande contracten of bescheiden, hetgeen hier het geval niet is, daar al hetgeen wat de adressant tot verdediging van eenen minderen aanslag der hooge gronden aanvoert, op een bloot beweren berust.

Ten gevolge der invoering van de kadastrale maat bij de heffing van de algemeene kosten der vereeniging, zal de adressant wel is waar beduidend meer moeten betalen, maar men moet daarbij in aanmerking nemen, dat de op te brengen gelden meerendeels bestemd zijn tot voorziening in de helmbeplanting der duinen, waarbij juist de adressant het hoogste belang heeft.

De eigenaar der heerlijkheid *Bergen* is bij een tweede adres op de zaak teruggekomen. Hij heeft daarbij eene schets van een nieuwe grenslijn tusschen de belaste en onbelaste perceelen gevoegd, doch heeft de gronden niet aan de hand gedaan, waarop die nieuwe grenslijn zou steunen. De kadastrale leggers toch waarop hij zich beroept, komen der commissie voor, geen afdoende grond voor deze nieuwe grenslijn te zijn en zij blijft zich daarom verklaren voor de in overleg met en op aanwijziging van het nog fungerend bestuur der polders getrokken grenslijn.

De commissie maakt nog melding van een adres van molenof poldermeesters van den *Sluispolder* onder *Bergen*, houdende bezwaren tegen het ontwerp-reglement, doch waarbij volstrekt niet wordt aangewezen, wat ten behoeve van evengenoemden polder naar het gevoelen der adressanten had moeten zijn voorgesteld.

Behoudens eene kleine wijziging in de redactie van het ontwerp-reglement adviseert de commissie ten slotte, dat ontwerp goed te keuren en als reglement vast te stellen.

De Voorzitter brengt thans weder ter tafel de amendementen op het ontwerp-reglement, voorgesteld door de heeren *de Lange* en *Hoeufft van Velsen.*

In het stuk door den heer *de Lange* ingediend geeft deze te kennen, dat hij als lid der commissie zich niet heeft kunnen vereenigen met het gevoelen der meerderheid, dat de klagten van den eigenaar der heerlijkheid *Bergen* over de grensscheiding der oningepolderde landen, ongegrond zouden zijn. Hij is van oordeel dat sommige perceelen in de lasten zullen worden betrokken, wier ligging of gesteldheid op vrijstelling aanspraak geven.

De heer *de Lange* stelt daarom eene wijziging voor van het reglement, voor zooveel betreft de grenslijn van de oningepolderde landen en, voor het geval dat de vergadering zich daarmede niet mogt kunnen vereenigen, eene andere wijziging van minder verre strekking.

De heer *de Lange* neemt het woord tot toelichting zijner amendementen en merkt op, dat naar hij veronderstelt een groot deel der vergadering uit de voorlezing der kadastrale nommers in zijn amendement opgesomd, de quaestie die het hier geldt, niet zal hebben begrepen. Hij vestigt er daarom de aandacht op, dat hier niet moet worden gereglementeerd een polder door natuurlijke grenzen aangewezen, maar een polder, die, althans aan de westzijde, zich aansluit aan de duinen, die men onbelastbaar wil houden, want het is zeker niet de bedoeling geweest om de duinen onder de schuldpligtige landen te trekken. Men heeft getracht op te sporen welke landen tot nog toe polderlasten hebben betaald. Dit is echter zeer moeijelijk; in de oude leggers vindt men daaromtrent geen voldoende aanwijzing en ook op het terrein zelf is het onderscheid der gronden niet van dien aard, dat de grens met een scherpe lijn is aan te wijzen.

Vroeger was de uitgestrektheid der belastbare gronden

1522 bunders; volgens het ontwerp-reglement zal die uitgestrektheid nu met 160 bunders vermeerderen. Van die 160 bunders zal de eigenaar der heerlijkheid er alleen 82 of 83 ten zijnen laste krijgen; de overige bunders zijn onder vele eigenaars verdeeld. Spreker meent dat de voorgestelde vermeerdering geen gevolg is van vroeger gedane abusieve opgaven, maar van uitbreiding der grens.

De voordragt van Gedeputeerde Staten is geschied op aanwijzing van den Burgemeester van *Bergen* en deze erkent nu zelf dat hij daarbij een abuis heeft begaan, hetwelk hij betreurt. Dit abuis zegt spreker, moet hersteld worden. Volgens zijn amendement zal de eigenaar der heerlijkheid 40 bunders minder verhoogd worden.

Spreker wijst nader het onderscheid aan tusschen zijn eerste amendement en het subsidiair voorgestelde.

Als beginsel is, zegt hij, aangenomen dat het land dat in een zekeren kring ligt, belast moet worden, tenzij de eigenaar een titel heeft op grond waarvan hij vrijstelling van lasten kan vorderen.

Hier is het echter een bijzonder geval; het is niet dezelfde soort van grond die binnen de grens ligt; een gedeelte daarvan is duingrond, dat is grond die om zijnen aard niet vatbaar is om belast te worden.

Wanneer nu het 1e amendement wordt aangenomen, dan neemt men aan dat de duinen zullen worden vrijgesteld.

De grens door Gedeputeerde Staten aangenomen is een *weg*, die onmogelijk de grens der oude leggers heeft kunnen zijn, want die weg is nog geen honderd jaar geleden door het bosch gehakt.

Het amendement van den heer *Hoeufft* verschilt alleen in zooverre van dat door spreker voorgesteld, dat het zoogenaamde *Hof van Bergen*, daarbij ook onder de belastbare perceelen wordt opgenomen. Het *Hof* is een vruchtbare grond, dit geeft spreker toe, doch hij zoekt alleen naar de oude grens en het *Hof* is daar altijd buiten geweest, want het is eigenlijk niets anders dan een hooge duingrond, dien men nu gelijk gemaakt heeft en waar het water door een sluis wordt opgehouden.

Bij het amendement zijn de oude wegen die voor 200 jaar al bestonden als grens aangenomen.

De heer *Teding van Berkhout* wil het moeijelijke doen uitkomen van het standpunt der meerderheid van de commissie. Hij erkent dat toen de commissie zich op de plaats zelve bevond men haar heeft bekend gemaakt met eene vergissing die bij de vroeger gedane aanwijzing zou hebben plaats gehad; er is toen echter geantwoord dat men die vergissing, alleen op bloote verklaringen en zonder dat daarvoor eenig bewijs werd geleverd, moeijelijk kon aannemen. Dit heeft dan ook de meerderheid der commissie er toe gebragt om zich met de voordragt van Gedeputeerde Staten te vereenigen.

Bij nader onderzoek is men tot de overtuiging gekomen dat, ten einde zooveel mogelijk aan de geopperde bezwaren te gemoet te komen, overeenkomstig het amendement van den heer *Hoeufft*, gevolg zou kunnen worden gegeven aan het voorstel om nog 15 bunders buiten de grens te laten; maar dit is ook de uiterste afwijking van de voordragt van Gedeputeerde Staten, die de meerderheid der commissie kan aannemen. Het is echter altijd eene transactie, want eigenlijke grond voor die afwijking bestaat er niet, alles steunt op verklaringen en volle zekerheid is er niet.

Met het amendement van den heer *de Lange* kan de commissie zich niet vereenigen. Men heeft gezegd dat de grond dien men wil vrijlaten uit duinen bestaat, die wel zijn geëgaliseerd, maar toch het karakter van duinen hebben behouden. Volgens spreker is het hier echter altemaal duingrond en is er geen onderscheid tusschen de bedoelde perceelen en de overige binnen de grens vallende gronden. Neemt men het amendement aan dan zal wel de eigenaar der Heerlijkheid worden verligt, doch niet de andere grondeigenaren.

Waar geene natuurlijke grenzen bestaan, waar het geldt de regeling der grens in de duinen, daar is het verkieselijk de wegen als grens aan te nemen.

Wat aangaat de verlangde vrijstelling van het *Hof van Bergen*, merkt spreker op, dat, wat voor den een geldt, ook voor den ander moet gelden, en dat het onbillijk zoude zijn alleen den grooten eigenaar vrij te laten en niet de kleine eigenaars.

De heer *Hoeufft van Velsen* licht thans zijn amendement toe, hetwelk strekt om de grens zoo te nemen, dat wel de kleine gedeelten duingrond en het *Hof* tot de belastbare gronden blijven behooren, doch dat alleen zekere 15 bunders duingrond, die niet geacht kunnen worden ooit belast te zijn geweest, er buiten vallen.

Spreker zegt dat hij zich noch met het voorstel van Gedeputeerde Staten, noch met dat van den heer *de Lange* kan vereenigen.

Alhoewel er iets hards in is gelegen, om hooge duingronden binnen de grenzen van éénen polder te begrijpen, zoo kan men toch niet altijd den voet der duinen volgen. Gedeputeerde Staten hebben daarom teregt de voorkeur gegeven aan een meer blijvende grens, een weg namelijk; zij zijn echter op één punt wat ver gegaan, door een nieuweren weg in plaats van een ouderen te volgen, waardoor een strook hoog land van 15 bunders belastbaar zou worden gemaakt.

Bij het amendement wordt een middenweg voorgesteld, waardoor de voornaamste grond van klagt van den eigenaar der heerlijkheid zal worden weggeruimd en toch een vaste grens voor den polder zal worden aangenomen.

Het *Hof van Bergen* moet men beschouwen zooals het nu is, niet zooals het zou zijn zonder sluis, bebouwing enz., en dan moet men erkennen dat de eigenaar wel degelijk belang heeft bij de regeling van den waterstand; het is dan ook billijk dat hij daartoe ook voor het *Hof* bijdrage.

De heer *van Tets* maakt de opmerking dat de vergadering wel zou kunnen denken dat deze zaak niet met genoegzame naauwkeurigheid is behandeld. Dit is echter het geval niet. Over het reglement is langdurige briefwisseling gevoerd. Omtrent de grensscheiding, die men langs den weg heeft genomen, is de tegenwoordige dijkgraaf geraadpleegd. Een ambtenaar van den waterstaat heeft het terrein opgenomen en in kaart gebragt, en toen het reglement was opgemaakt, is het ter visie gelegd.

Het was niet te denken dat belanghebbenden eene zaak, waarover zooveel te doen was geweest en die zoo bekend was, stil zouden laten voorbijgaan. Toch zijn er eerst geene bezwaren ingebragt.

Later, kort voor de zomervergadering der Staten, heeft de eigenaar der heerlijkheid een bezwaarschrift ingediend, niet gerigt tegen de voorgestelde grens, maar tegen de heffing bunder bundersgelijk.

Bij de conferentie die daarna te *Bergen* gehouden is, waren zoowel de dijkgraaf als de eigenaar der heerlijkheid tegenwoordig; maar ook toen is er niet gesproken over eene verkeerde grensbepaling en over verkeerd gedane opgaven.

Spreker merkt op dat de aanslagen tot nog toe geschieden, niet naar de werkelijke, maar naar eene eenmaal aangenomen grootte. Door de bunder bundersgelijke heffing verkrijgt men meerdere grootte; de verandering treft allen, doch is voor den grootsten eigenaar het meest van belang; niettemin draagt hij de vermeerdering gelijkelijk met de andere eigenaars, voor wie de zaak misschien niet van genoeg belang was om er zich over te beklagen.

De commissie heeft de zaak in loco onderzocht, en toen heeft de dijkgraaf gezegd, dat er een abuis had plaats gehad in de aanwijzing.

Spreker ziet er geen bezwaar in, dat men in plaats van de nieuwere laan door Gedeputeerde Staten als grens gesteld, den ouderen weg volge; maar het *Hof van Bergen*, als werkelijk vruchtbare grond, kan in billijkheid niet worden vrijgesteld; terwijl het eerste amendement van den heer *de Lange* daarop neder zou komen, dat van het beginsel om de wegen als grenzen aan te nemen, zou worden afgegaan.

Door den heer *Teding van Berkhout* wordt nog opgemerkt, dat, zoo er in deze zaak onduidelijkheid bestaat, dit zeker niet de schuld van Gedeputeerde Staten is, die alles zoo volledig mogelijk hebben toegelicht en onderzocht. Hij zegt, dat de eigenaar der heerlijkheid wel degelijk belang heeft bij de bestemming die aan de lasten wordt gegeven, want dat die ten deele worden aangewend tot instandhouding der helmbeplanting.

De amendementen voorgesteld door den heer *de Lange*, worden nu in stemming gebragt en verworpen.

Voor het eerste verklaren zich *twee* en voor het tweede amendement *drie* leden.

Alhoewel de commissie zich heeft vereenigd met het amendement van den heer *Hoeufft*, wordt daaromtrent nogthans eene afzonderlijke stemming verzocht door den heer *Elias*.

Het amendement wordt aangenomen met 32 tegen 31 stemmen.

Zonder stemming worden daarna de door de commissie voorgedragen wijzigingen en ten slotte het gewijzigd reglement voor het bestuur van de polders onder *Bergen*, vastgesteld.

Thans wordt overgegaan tot de verkiezing van een lid van de Eerste Kamer der Staten-Generaal, ter vervanging van den heer *D. Borski* die zijn ontslag heeft genomen.

Tot stemopnemers worden door den Voorzitter benoemd de heeren *Opperdoes Alewijn*, *van Maanen*, *'s Jacob* en *Perk*.

Op den heer Jhr. Mr. *W. Boreel van Hogelanden* worden uitgebragt 45 stemmen, op den heer *J. van Eeghen* 6 stemmen, op den heer Mr. *H. J. Smit* 4 stemmen, op den heer *J. Messchert van Vollenhoven* 2 stemmen en op de heeren *Visser*, *W. Borski*, *J. H. Cordes*, *J. W. van Loon* en *A. F. Insinger* elk 1 stem, terwijl 1 blanco billet in de bus wordt gevonden.

De heer *Boreel van Hogelanden* is dus bij volstrekte meerderheid van stemmen gekozen tot lid van de Eerste Kamer der Staten-Generaal.

Aan de orde wordt gesteld het voorstel van de heeren *Asser*, *Büchner*, *Jolles* en *Perk*, tot het benoemen eener commissie om de vergadering in te lichten omtrent de beide volgende vraagpunten:

1. Is het voortdurend subsidiëren van de clinische scholen te *Haarlem*, *Alkmaar* en *Hoorn* van provincie wege aan te raden?

2. Zijn de provinciale Staten bevoegd, ingevolge de bestaande verordeningen deze scholen regelende, tot eene opheffing der subsidiën te besluiten?

Op dit voorstel is een amendement voorgedragen door den heer *Smit*, strekkende om het onderzoek der te benoemen commissie ook te doen loopen over de vierde school namelijk die te *Amsterdam*.

Tot toelichting van het voorstel herinnert de heer *Asser* aan hetgeen in vorige bijeenkomsten betreffende de zaak der clinische scholen is voorgevallen.

Door de gestelde vragen zegt spreker, wordt niets geprae-judicieerd, zij strekken alleen om meerdere inlichtingen te bekomen en ook Gedeputeerde Staten achten het meer wenschelijk dat de instructie dezer zaak door de Staten zelven geschiede dan door hun collegie.

Bij stemming wordt met 50 tegen 13 stemmen beslist, dat het voorstel in overweging zal worden genomen.

De heer *Asser* verklaart namens de voorstellers dat zij zich met het amendement van den heer *Smit* vereenigen en dit overnemen.

Het voorstel wordt daarop aangenomen en mitsdien besloten tot het benoemen eener commissie.

Nadat de vergadering heeft te kennen gegeven dat zij de benoeming der leden van de commissie aan den Voorzitter wenscht over te laten, wijst deze daartoe aan de vier voorstellers en de heeren *Quarles van Ufford*, *de Vicq* en *de Lange*.

Voor die commissie zal 's Konings magtiging worden aangevraagd tot voortzetting harer werkzaamheden na de sluiting der najaars-vergadering.

Zonder stemming wordt aangenomen een voorstel van Gedeputeerde Staten, tot voldoening uit den post voor onvoorziene uitgaven der provinciale begrootingen voor 1860 en 1861, van de kosten der daarstelling van een hoofd ten noorden van de *Pettemer Zeewering*, bedragende met de kosten van opzigt *f* 22225.

De navolgende stukken worden voor kennisgeving aangenomen.

1. Eene missive van Gedeputeerde Staten, houdende mededeeling dat Z. M. afwijzend heeft beschikt op de adressen van de raden der gemeenten *Houtrijk en Polanen* en *Ransdorp*, om toepassing van art. 36 der wet op het lager onderwijs, ter gedeeltelijke voorziening in de gewone kosten van het lager onderwijs en dat Hoogstdezelve evengenoemd artikel heeft toegepast ten behoeve der gemeente *Haarlemmermeer*, met bepaling dat van de gewone kosten van het lager onderwijs over 1860, ten laste dier gemeente zal blijven hetgeen die kosten meer bedragen dan *f* 4024.

Deze beschikkingen zijn genomen overeenkomstig het advies door de Staten in hunne zomer-vergadering uitgebragt.

2. idem, houdende mededeeling van de onderhandsche aanbesteding van het onderhoud van het gedeelte weg van *Alkmaar* naar *Hoorn*, strekkende van *Alkmaar* tot de brug aan den *Huigendijk*.

In afwachting eener beslissing ten aanzien van het onderhoud van dat eind wegs, waaraan de raad van *Alkmaar* zich heeft onttrokken, is het onderhoud op nieuw voor drie maanden onder 's hands aanbesteed.

en 3. De rekening wegens het beheer van de enkel provinciale en huishoudelijke inkomsten en uitgaven over 1858.

De vergadering gehouden den 9den November, is bijgewoond door 53 leden.

De notulen worden gelezen en goedgekeurd.

Daarna worden achtereenvolgens in behandeling genomen de navolgende zaken:

1. Het rapport betreffende de aanvrage om subsidie voor den aanleg van kunstwegen in de *Beemster*. Bij dit rapport wordt uiteengezet, dat de aan te leggen wegen werkelijk van provinciaal belang en dat het verleenen van subsidie lijk en regtmatig is, wanneer men let op hetgeen het waterschap de *Beemster* uit eigen middelen voor de verbetering der wegen reeds heeft besteed en nog wil besteden. Overeenkomstig het voorstel van Gedeputeerde Staten wordt bij het rapport geadviseerd, om aan dijkgraaf en heemraden van de *Beemster* voor de ontworpen uitbreiding der bestrating der wegen een subsidie te verleenen van *f* 12000, verdeeld over drie jaren en onder voorwaarde, dat door het Rijk gelijke som zal worden toegestaan.

Zonder hoofdelijke stemming wordt hiertoe besloten.

2. De aanvrage om subsidie voor de stoombootreederij *Texel*, dienstdoende tusschen *Texel* en het *Nieuwediep*. Gedeputeerde Staten hebben bij hunne missive betreffende deze zaak, verslag gedaan van het door hen ingesteld onderzoek betreffende de vraag, in hoeverre aan de dienst der reederij in het belang der communicatie met de eilanden *Vlieland* en *Terschelling* en bijzonder van de postdienst, meerdere uitbreiding zou zijn te geven. Het blijkt daaruit, dat de reederij niet bij magte is om in de behoefte aan betere communicatie met laatstgenoemde eilanden te voorzien.

Door de commissie wordt voorgesteld ten behoeve der reederij voorloopig voor den tijd van twee jaren, in te gaan met 1 Julij jl., een subsidie te verleenen van *f* 500 's jaars.

De commissie grondt haar voorstel op de omstandigheid dat zich hier een exceptioneel geval voordoet daar de reederij de *eenige* geregelde communicatie tusschen den vasten wal en *Texel* voorziet en dit eiland zonder stoomboot geheel zou zijn afgesneden. Uit de overgelegde rekening is het der commissie gebleken, dat de reederij zonder subsidie niet kan blijven bestaan.

Ten aanzien van het voorstel der commissie wordt hoofdelijke stemming verlangd. — 43 leden verklaren er zich voor en 10 leden er tegen, zoodat het voorstel is aangenomen.

3. De voordragt tot verhooging der jaarwedde van den opzigter van den provincialen waterstaat in het arrondissement *Alkmaar* met *f* 200.

Overeenkomstig het advies der commissie, welke die voordragt heeft onderzocht, wordt de verhooging toegestaan, mitsdien de jaarwedde van genoemden opzigter vastgesteld op *f* 1000.

4. De ontwerp-reglementen voor het bestuur van den *laagpolder* en den *Kogerpolder* en voor het molenbestuur van den polder *Venhuizen en Hem*.

Deze reglementen worden onveranderd aangenomen.

5. Het ontwerp-reglement voor het bestuur der strijklens van de *Niedorper Kogge* en voor de besturen van de binnenpolders in die kogge.

Ook dit reglement wordt aangenomen.

6. Het ontwerp-reglement voor het bestuur van den *lagerpolder*.

Bij het rapport ten aanzien van dit reglement uitgebragt wordt door de commissie de aandacht gevestigd op de plannen tot droogmaking van het *Legmeer*, op de verwezenlijking waarvan volgens de memorie van toelichting, minder uitzigt dan vroeger bestaat. De commissie betreurt dit en neemt deze gelegenheid te baat om den wensch te uiten, dat zoowel de hooge regering als het gewestelijk bestuur, zich genegen mogen betoonen om krachtdadige hulp en medewerking te verleenen, ten einde deze zoo nuttige onderneming tot stand te brengen.

Bij de commissie bestaan geene bedenkingen tegen het ontwerp-reglement en zij stelt de goedkeuring daarvan voor. Aan het slot van het rapport maakt de commissie nog de opmerking, dat zij zich geheel vereenigt met het nu bij herhaling aangenomen beginsel; om de wijze van het onderhoud der kaden en dijken bij verhoefslaging, zooveel mogelijk op te heffen en het onder speciale voorwaarden op de polderbesturen over te brengen; en dat zij dit beginsel dan ook, waar noodig is, in het vervolg gaarne zal zien toegepassen.

Door den heer *van Maanen* wordt de opmerking gemaakt dat geene inlichtingen zijn gegeven omtrent het gevoelen der commissie, betreffende de bezwaren, welke door een der ingelanden van den polder tegen het afleggen van den dijk door de bestuursleden, zijn in het midden gebragt en waaromtrent het bestuur, blijkens de overgelegde memorie van toelichting, zich heeft vereenigd.

Nadat hieromtrent inlichtingen zijn gegeven, waaruit blijkt dat de commissie van meening is, dat aan de bedoelde bezwaren niet kan worden toegegeven, wordt het reglement zonder stemming aangenomen.

7. Het ontwerp-reglement voor het bestuur van den *schellingerpolder*.

Door de commissie zijn op dit reglement eenige wijzigingen voorgesteld, met welke de vergadering zich vereenigt. houdens deze wijzigingen wordt het ontwerp-reglement genomen.

8. Het ontwerp-besluit tot opheffing van het afzonderlijk bestuur van den *Zeevangskeukendijk*.

De commissie stelt voor, tot de bedoelde opheffing te besluiten. Zij uit den wensch, dat dergelijke ontwerp-besluiten tot opheffing der afzonderlijke besturen van den *Etersheimer keukendijk*, van den *Schardamschen dijk*, afdeelingen *Almersloot* en *Zuid- en Noordschermer* en van den *Koekendijk* stranden tot *Schardam*, in eene volgende Statenvergadering mogen worden aangeboden.

Overeenkomstig het voorstel der commissie wordt besloten.

9. De voordragt tot wijziging van het reglement van bestuur voor den polder de *Velzerbroek*.

De voorgestelde wijziging wordt aangenomen.

10. De missive van Gedeputeerde Staten, waarbij zij hun gevoelen mededeelen ten aanzien van het adres aan Z. M. van den raad der gemeente *Zijpe*, om toepassing van art. 36 der wet op het lager onderwijs, ter gedeeltelijke voorziening in de kosten van den aankoop en de inrigting eener school en onderwijzerswoning aan de *St. Maartensbrug* en van de vergrooting der school in den *Anna Paulownapolder*.

Gedeputeerde Staten leggen over, nader opgemaakte bouwkundige stukken voor de vergrooting der school in den *Anna Paulownapolder*, waardoor op meer afdoende wijze dan eerst was voorgesteld, in de aldaar bestaande behoefte aan meerdere schoolruimte zal worden voorzien.

Voor de uitvoering der ontworpen werken zal gevorderd worden de som van *f* 11350. Gedeputeerde Staten zijn van oordeel dat de gemeente te zwaar zal worden gedrukt, wanneer daarvan meer dan *f* 2300, ten haren laste wordt gelaten.

De commissie echter meent dat de gemeente behoort te voorzien in een bedrag van *f* 2900, tot voldoening van welke som het gemeente-bestuur zich vroeger bereid heeft verklaard bij de indiening van minder kostbare bouwplannen.

De heer *Siemers* geeft te kennen dat hij behoort tot de minderheid der commissie, die zich met het gevoelen van Gedeputeerde Staten wel kan vereenigen. Hij wil trachten de vergadering tot de overtuiging te brengen, dat de *Zijpe* eene

gedrukte gemeente is, hetgeen in het rapport niet ge- uitkomt.

Bij eene bevolking van 5000 zielen telt de gemeente slechts personen, die in den hoofdelijken omslag van *f* 14000 den aangeslagen.

Voor onderwijs is de gemeente belast met eene uitgaaf van 20 en voor subsidien aan armbesturen en aan het wees- met *f* 6100.

500 contribuabelen in den omslag moeten daarenboven *f* 14000 betalen aan drie kerkgenootschappen die geene sen hebben en zeven kerken en vier pastorien hebben te erhouden.

In het geheel moeten zij dus jaarlijks opbrengen de som *f* 28000.

Uit aanmerking van het boven aangevoerde, stelt spreker, om zich niet met het gevoelen der commissie, maar dat van Gedeputeerde Staten te vereenigen.

De heer *Smit* wil het gevoelen van de meerderheid der com- e nader uit een zetten. Zij heeft zich op een geheel ander dpunt dan de vorige spreker geplaatst.

Toen in de zomervergadering deze zaak in behandeling was, de uitgaaf voor de uit te voeren werken vereischt, geraamd *f* 8700, en was de gemeente bereid daarin bij te dragen de van *f* 2900.

Nu wil men het schoollokaal in den *Anna Paulownapolder* meer kostbare en, de commissie erkent dit, op veel doel- ger wijze vergrooten, doch zegt slechts te kunnen bij- en de som van *f* 2300, niettegenstaande het geraamd be- der kosten is geklommen tot ruim *f* 11000. Spreker vraagt rationeel is, of daarmede genoegen kan worden genomen.

De commissie heeft gunstig willen adviseren ten behoeve der eente, die door de toevoeging van den *Anna Paulowna-polder* voorloopig is bezwaard geworden, maar zij heeft ge- end, dat men er toch den raad en de ingezetenen toe bren- moest, om uit eigen middelen wat meer bij te dragen.

Hetgeen eenmaal is aangeboden, dat moet men gestand doen.

De heer *Jolles* merkt op dat de raad der gemeente *Zijpe*, hij aanbood om *f* 2900 bij te dragen, in de dwaling rkeerde dat de gemeente evenveel als het rijk en de pro- cie, dus $^{1}/_{3}$ in de kosten van het werk moest bijdragen.

Dit neemt echter niet weg dat het gedaan aanbod bewijst, vroeger de mogelijkheid bestond om de som van *f* 2900 bij te dragen; dit moet ook nu nog geschieden.

De heer *Siemers* zegt dat de vorige spreker teregt heeft op- gemerkt, dat het eerste aanbod op eene dwaling berustte.

Sedert dat dit aanbod werd gedaan is echter de toestand van de financien der gemeente aanmerkelijk achteruit gegaan en dit juist is de reden, waarom men er op is teruggekomen.

Het door de commissie voorgesteld advies wordt nu in stemming gebragt en aangenomen met 47 tegen 6 stemmen.

11. Het adres aan Z. M., van den raad der gemeente *Landsmeer*, om toepassing van art. 36 der wet op het lager onderwijs, ter gedeeltelijke voorziening in de kosten van aankoop en daarstelling eener school en onderwijzerswoning te *Watergang*.

Overeenkomstig het rapport betreffende dit adres uitgebragt wordt besloten te adviseren, dat de gemeente te zwaar zal worden gedrukt, wanneer van de bedoelde kosten, geraamd op *f* 2650, meer dan *f* 1000 ten haren laste wordt gelaten.

12. Het adres aan Z. M., van den raad der gemeente *Terschelling*, houdende verzoek om toepassing van art. 36 der wet op het lager onderwijs, ter voorziening in de kosten van den bouw eener school en onderwijzerswoning en ter gedeeltelijke voorziening in de gewone kosten van het lager onderwijs aldaar.

De kosten van den bouw der school en onderwijzerswoning worden geraamd op *f* 10.000. De vergadering adviseert dat daarin *niets* door de gemeente kan worden bijgedragen.

De gewone kosten van het onderwijs zijn geraamd op *f* 5950. De commissie is echter van meening dat die som met *f* 600 kan worden verminderd, omdat voor kosten van schoolbehoeften is gerekend op *f* 2 per schoolgaand kind, hetgeen te hoog is en tot de helft kan worden verminderd.

Overeenkomstig het voorstel der commissie wordt geadviseerd, dat de gemeente te zwaar zal worden gedrukt, wanneer van de gewone kosten van het onderwijs meer dan *f* 3600 ten haren laste wordt gelaten.

13. Het adres aan Z. M. van den raad der gemeente *Kwadijk*, om toepassing van art. 36 der wet op het lager onderwijs, ter gedeeltelijke voorziening in de gewone kosten van het onderwijs aldaar.

De commissie is van oordeel dat deze gemeente alwaar geen accijns op het gedistilleerd wordt geheven, wel in staat is om uit eigen middelen te voorzien in de uitgaaf van *f* 126, die als bijdrage van het rijk en de provincie wordt gevraagd.

Door de vergadering wordt besloten tot afwijzing van het gedaan verzoek te adviseren.

14. Het adres aan Z. M. van den raad der gemeente *Andijk*, om toepassing van art. 36 der wet op het lager onderwijs, ter gedeeltelijke voorziening in de kosten van den bouw eener school en onderwijzerswoning geraamd op *f* 8500.

De commissie stelt voor, aan Z. M. als het gevoelen der vergadering mede te deelen dat de gemeente *Andijk* te zwaar zal worden gedrukt, wanneer van de bedoelde kosten meer dan *f* 2500 ten haren laste wordt gelaten.

Dienovereenkomstig wordt besloten.

15. Het adres aan Z. M. van den raad der gemeente *Graft*, om toepassing van art. 36 der wet op het lager onderwijs, ter gedeeltelijke voorziening in de gewone kosten van dat onderwijs aldaar.

De raad is van oordeel dat de gemeente in deze kosten, geraamd op *f* 2920, slechts kan bijdragen de som van *f* 1320. Op grond echter dat in de gemeente geen accijns op het gedistilleerd wordt geheven, waarvan de heffing wel uitvoerbaar wordt geacht, stelt de commissie voor om te adviseren dat de gemeente *Graft* in de bedoelde kosten voegzaam *f* 1920 kan bijdragen.

Met dit voorstel vereenigt zich de vergadering.

16. Het adres aan Z. M. van den raad der gemeente *Oude Niedorp*, als boven.

De commissie is van oordeel dat deze gemeente die niet tot de hulpbehoevenden behoort, alwaar geene belasting op het gedistilleerd en zelfs geen schoolgeld wordt geheven, door de gewone kosten van het onderwijs niet te zwaar zal worden gedrukt. Zij stelt voor, ongunstig op het adres te adviseren.

De heer *Sloos* kan zich met dit voorstel niet vereenigen. De gemeente *Oude Niedorp*, zegt hij, telt 870 zielen en heeft twee scholen elk met een hoofd- en hulponderwijzer. Vroeger genoot de gemeente een provinciaal subsidie; nu dat de kosten van het onderwijs zullen vermeerderen, wil men het subsidie intrekken; dit komt hem vreemd voor en daarom zoude hij nadere inlichtingen betreffende deze zaak wenschen te ontvangen.

De heer *van Valkenburg* antwoordt dat de gemeente geen provinciaal subsidie heeft genoten, maar dat een der onderwijzers in het genot is eener rijks jaarwedde, die hij waarschijnlijk zal behouden.

De som die nu als bijdrage van het rijk en de provincie wordt gevraagd, zal de gemeente reeds uit eigen middelen kunnen vinden, wanneer zij slechts een schoolgeld heft, alleen van de kinderen uit andere gemeenten die de school te *Oude Niedorp* bezoeken.

Het voorstel der commissie wordt in stemming gebragt en aangenomen met 51 tegen 2 stemmen.

17. Het adres aan Z. M. van den raad der gemeente *Sloten*, om toepassing van art. 36 der wet op het lager onderwijs ter gedeeltelijke voorziening in de kosten van den bouw eener school en onderwijzerswoning.

Overeenkomstig het voorstel der commissie wordt besloten om te adviseren dat deze gemeente te zwaar zal worden gedrukt, wanneer van de kosten van den voorgenomen bouw geraamd op *f* 8600, meer dan *f* 3000 ten haren laste wordt gelaten.

18. Het adres aan Z. M. van den raad der gemeente *Limmen*, als boven.

De kosten van den bouw der school en onderwijzerswoning zijn geraamdop *f* 8400. De gemeente wil daarin bijdragen *f* 740. Deze som acht de commissie echter te laag; zij is van oordeel dat de bijdrage der gemeente behoort te worden opgevoerd tot *f* 3000.

De vergadering besluit om het verzoek om toepassing van art. 36 te ondersteunen, onder voorwaarde dat de gemeente zelve in de kosten van het werk zal bijdragen de som van *f* 3000.

19. De adressen aan Z. M. van de raden der gemeenten *Ankeveen* en *Kortenhoef*, om toepassing van art. 36 der wet op het lager onderwijs, ter gedeeltelijke voorziening in de gewone kosten van het lager onderwijs aldaar.

De commissie stelt voor om te adviseren dat de gemeente *Ankeveen* te zwaar zal worden gedrukt, wanneer van de bedoelde kosten, geraamd op *f* 922, meer dan *f* 564 ten haren laste wordt gelaten.

In de gemeente *Kortenhoef* wordt thans geene belasting op het gedistilleerd geheven; tot de invoering dier belasting behoort naar het oordeel der commissie te worden overgegaan; de opbrengst kan strekken tot verhooging van het aandeel der gemeente in de kosten van het onderwijs geraamd op *f* 843.

Met het oog op het bovenstaande stelt de commissie voor om te adviseren, dat de gemeente *Kortenhoef* te zwaar zal worden gedrukt, wanneer van de kosten van het onderwijs meer dan *f* 543 ten haren laste wordt gelaten.

De vergadering vereenigt zich met de beide voorstellen der commissie.

20. Het adres aan Z. M. van den raad der gemeente *Uithoorn*, om toepassing van art. 36 der wet op het lager onderwijs, ter gedeeltelijke voorziening in de kosten van den bouw eener school en onderwijzerswoning geraamd op *f* 9400.

Overeenkomstig het voorstel der commissie wordt besloten op dit adres te adviseren, dat de gemeente te zwaar zal worden gedrukt, wanneer van de bedoelde kosten meer dan *f* 3200 ten haren laste wordt gelaten.

21 Het adres van de Nederl. Israëlitisch godsdienstige sub-schoolcommissie te *Alkmaar*, houdende verzoek om een subsidie uit provinciale fondsen voor de instandhouding der onder hare leiding staande school.

Gedeputeerde Staten zijn van oordeel dat dit verzoek op grond van art. 3 der wet op het lager onderwijs niet kan worden toegestaan, vermits de bedoelde school onder anderen ook bestemd is tot het daarin geven van onderwijs in de Israëlitische godsdienst en dus het bepaalde bij het laatste lid van art. 3 ten aanzien dezer school niet wordt in acht genomen.

De commissie is mede van dit gevoelen.

Op het adres wordt eene afwijzende beschikking genomen.

22. De missive van Gedeputeerde Staten betreffende de wegen en vaarten tusschen de zes Noord-Hollandsche steden, waaruit blijkt, dat de door hen gevoerde onderhandelingen ten gevolge hebben gehad, dat de zes steden eene overeenkomst hebben aangegaan, die hoofdzakelijk hierop nederkomt:

1. dat het onderhoud der bedoelde wegen en vaarten zal worden opgedragen aan een collegie van gecommitteerden uit en door de gemeenteraden der zes steden te benoemen;

2. dat de regeling voor 10 jaren wordt aangegaan, onder voorwaarde evenwel dat het rijkssubsidie ad *f* 10.000, of het provinciaal subsidie ad *f* 12.000, geene vermindering onderga;

3. dat de bijdragen der steden in dezelfde verhouding doch niet hooger dan tot heden heeft plaats gehad, zullen worden verstrekt; en

4. dat het op- en toezigt over de werken wordt opgedragen aan provinciale ambtenaren van den waterstaat, buiten bezwaar van het collegie.

Gedeputeerde Staten kunnen zich in hoofdzaak met de voorgestelde regeling wel vereenigen, doch hebben bezwaar tegen het sub 4 vermelde, waaromtrent zij met de besturen in nader overleg willen treden.

Zij stellen niettemin voor, thans bepaaldelijk als bijdrage in het onderhoud voor de wegen en vaarten tusschen de zes Noord-Hollandsche steden, te verleenen de som van *f* 12.000 op de provinciale begrooting voor 1861, uitgetrokken, onder voorwaarde echter, dat de kosten van toezigt buiten bezwaar der provincie zullen worden gevonden.

De commissie welke deze zaak heeft onderzocht vereenigt zich met dit voorstel.

De heer *Messchert van Vollenhoven* wil een verzoek tot Gedeputeerde Staten rigten. Wanneer, zegt hij, het voorstel wordt aangenomen, dan moet de aangegane overeenkomst worden herzien; dit zal, naar hij veronderstelt, wel geen bezwaar opleveren, maar vermits de raad van elk der zes steden daaromtrent een besluit moet nemen, zal het langen tijd ophouden en maken dat het onmogelijk is, om voor 1 Januarij 1861 de bestekken en verdere stukken te doen opmaken voor de aanbesteding van de onderhoudswerken na genoemd tijdstip, zoodat de wegen en vaarten dan geheel zonder toezigt zullen zijn.

Om dit te voorkomen verzoekt spreker, dat door Gedeputeerde Staten voor de opmaking der bedoelde stukken moge worden gezorgd.

De Voorzitter antwoordt dat hij deze zaak ten spoedigste bij Gedeputeerde Staten in behandeling zal brengen. Hij twijfelt niet of Gedeputeerde Staten zullen alles doen, om den geregelden gang van zaken te bevorderen. Men verkeert hier in een bijzonder geval en daarom zouden voor ditmaal de bestekken kunnen worden opgemaakt door de ambtenaren van den waterstaat.

Het gedaan voorstel wordt daarna zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

23. Het adres van de Burgemeesters der gemeenten *Schagen*, *Winkel* en *Noordscharwoude*, daarbij in naam van 25 gemeenten en van den dijkgraaf van den *Anna Paulownapolder* verzoekende dat de Staten, handhavende hun besluit in de zomer-vergadering genomen, nogmaals bij de Hooge Regering daarop aandringen, dat de spoorweg van het *Nieuwediep* naar *Alkmaar* niet zal worden aangelegd ten westen van het Noord-Hollandsch Kanaal.

Bij het rapport ten aanzien van dit adres uitgebragt, wordt herinnerd, dat het besluit waarop door de adressanten wordt gedoeld, zich bepaald heeft tot den wensch, dat de spoorwegen binnen deze provincie mogen worden aangelegd door het *volkrijkste* gedeelte, zonder daaromtrent de eene of andere rigting in meer bepaalden zin aan te geven. Dit besluit is niet zonder rijp beraad en overleg genomen; de vergadering heeft gemeend zich te moeten onthouden van meer bepaalde uitdrukkingen en zelfs van eene verklaring, welk gedeelte van dit gewest zij onder het *volkrijkste* verstaat.

Zonder zich zelve ongelijk te worden kan men thans die stelling niet verlaten en deze of gene rigting aanbevelen; daar bestaat ook geene aanleiding toe, want het is nog uit geene uiterlijke handeling der Regering gebleken dat zij, hetgeen de vergadering bij haar vroeger besluit als met het algemeen belang der provincie overeenstemmende heeft gekenmerkt, niet heeft erkend en aangenomen.

De commissie stelt daarom voor, aan de adressanten te kennen te geven, dat de vergadering, vasthoudende aan haar besluit van 11 Julij 1860 en dienovereenkomstig, vermeent dat het niet tot hare roeping behoort, om zich in te laten met het aangeven van meer bepaalde rigtingen voor den geprojecteerden spoorweg tusschen het *Nieuwediep* en *Alkmaar*, dan gezegd besluit vermeldt.

Dienovereenkomstig wordt besloten.

Voor kennisgeving worden aangenomen:

1. De opgave der commissien bij het collegie van Gedeputeerde Staten.

2. Het overzigt van den toestand der zeeweringen.

De vergadering wordt daarop door den Voorzitter in naam des Konings gesloten.

Te Haarlem, bij JOH. ENSCHEDÉ EN ZONEN.